EL POU DE LA GALLINA
Núm. 334
elpou.cat | 4€ | setembre 2017

Revista manresana d'informació i opinió

# EL CENTRE HISTÒRIC VIST DES DELS TERRATS

+ L'entrevista a Montserrat Soler, doctora en infermeria

# UMANRESA
## SERVEI D'IDIOMES

## CURS 2017-18

Inscripcions i proves de nivell:
www.umanresa.cat/servei-idiomes

Més informació:
Servei d'idiomes UManresa
idiomes@umanresa.cat
93 877 41 79

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

FUB
FUNDACIÓ
UNIVERSITÀRIA
DEL BAGES

# Gratar els núvols

Manresa també té el seu particular *skyline*. Un indret de guaita que permet observar-ne l'orografia i una trama urbana boteruda i visiblement estratificada a partir de les diferents onades de creixement. Els terrats dels edificis són una mena de talaia des d'on observar la història i perdre's imaginant el pas del temps o els diferents transeünts de l'espai urbà segles enrere, i també una exquisida finestra (in)discreta per tafanejar en el nostre entorn quotidià més proper. Seguint amb la nostra particular aportació al descobriment de la Manresa desconeguda, aquest mes ens enfilem a diferents ressorts de les cobertes d'edificis per plasmar postals particulars i vides privades dins d'una ciutat que, com la vida mateixa, no deixa mai de sorprendre'ns i mostrar-nos com es mantenen les tradicions. Últimament, hi ha hagut iniciatives per convertir el terrat en l'espai de gaudi col·lectiu, familiar i veïnal que ha estat històricament. Les lectures de poesia, els recitals i els aperitius populars prou que s'hi escauen i si, a sobre, hi ha algú amb la voluntat d'organitzar-los l'enriquiment cultural de la ciutat i, de retruc, l'atractiu i el valor patrimonial en queden reforçats. Però, evidentment, el romanticisme del terrat, com el del balcó de Romeu i Julieta, també té la seva tragèdia.

Arquitectònicament, el terrat clàssic té deficiències producte de les tècniques constructives d'altres temps, que condicionen tant la seguretat del terra mateix, com de les estances que queden a sota. Malgrat tot, conservar-los i gaudir-ne és un encert. Un plaer furtiu. De fet, amb les adequacions necessàries, moltes grans capitals amb trames urbanes com Istanbul aprofiten els punts més elevats dels edificis per instal·lar-hi terrasses, solàriums i tot tipus d'establiments d'oci per aprofitar l'atractiu de les vistes. També passa amb els hotels i els terrats dels edificis moderns, cada cop més preparats per acollir solàriums, piscines, jacuzzis o terrasses i jardins. Una explotació basada en plantejaments arquitectònics que, ja sobre el plànol, pensin a fer del terrat un espai d'ús lúdic i freqüent. Tot plegat, barrejat amb l'instint dels humans per enfilar-se arreu i veure el món des de les alçades. La passió i competició per fer construccions cada cop més altes i assolir vistes cada cop més vertiginoses en ple nucli urbà. Evidentment, la Manresa nostra té límits més terrenals, fet que no impedeix poder gaudir de zones alçades amb panorames atractius que satisfacin la nostra dèria d'arribar a gratar els núvols.

## Taula rodona sobre 'Manresa, ciutat intel·ligent', al Casino

El passat dia 5 de juliol es va fer un debat dins del cicle Temes del Pou, a la **Sala d'Actes del Centre Cultural el Casino**, sobre el tema: *Manresa, ciutat intel·ligent*. La taula rodona va comptar amb la presència de **Pol Valero**, cap del servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Manresa i Ferran Sardans, autor del reportatge. En el mateix acte es va presentar el número de juliol-agost de la revista.

## Regalem gorres de la premsa comarcal

Aquest mes, **El Pou de la gallina**, com a membre de la Premsa Comarcal, posa en marxa el Concurs Premsa Comarcal. A les pàgines de la revista trobareu una butlleta amb cinc preguntes que haureu de respondre els lectors participants. A les primeres 25 respostes rebudes els regalarem la gorra de Premsa Comarcal i sortejarem una subscripció anual gratuïta a la nostra publicació.

## Auca de Josep Ruaix

El dia 2 de setembre es va homenatjar a la vila de Moià el gramàtic Josep Ruaix i un dels obsequis que va rebre va ser una flamant *Auca de Josep Ruaix i Vinyet, bon gramàtic, escriptor, de Calders senyor rector*, amb dibuixos de Toni Donada i textos del nostre col·laborador Joan Vilamala (*www.auques.cat*).

## fa 25 anys

### Les autoescoles estaven en crisi

El tema central de la revista de setembre, elaborat per Marta Mora i Joan Piqué, abordava el difícil moment que vivien les autoescoles de la ciutat. L'excés de centres i el descens demogràfic convertien el negoci en poc rendible. Hi havia divuit autoescoles –alguns entrevistats manifestaven que en sobraven ben bé vuit– i la majoria eren petites. En un sector tan atomitzat, el descens de la natalitat hi incidia de ple. Aquell any hi havia 968 joves de divuit anys, força menys que l'any anterior. I el descens es preveia constant. El reportatge també reflectia la picabaralla que hi havia entre l'autoescola Rosal i la resta, a causa de la política d'abaixar preus de la primera. D'altra banda, des de feia un any es podia fer l'examen teòric de conducció en català, tot i que encara era una opció poc seguida.

### Pujol inaugurava el nou Congost

El dia 6 de setembre, el teatre Conservatori tornava a obrir les portes al públic amb un espectacle de la Lloll Bertran, després d'haver-hi fet obres en mesures de seguretat, una instal·lació elèctrica més moderna i un sistema renovat de calefacció. I el dia 11 de setembre el president Jordi Pujol inaugurava el nou pavelló del Congost, que havia tingut un cost de 700 milions de pessetes i on el TDK Manresa havia de jugar els partits de lliga.

## l'opinió del lector

### Que els manresans no hi passin no és l'única solució

Des del Grup Municipal Socialista, emplacem l'equip de Govern de l'Ajuntament a resoldre el caos que estan provocant aquests dies les obres de construcció de la rotonda de la Bonavista i els canvis de sentit de circulació que durant el mes d'agost s'han anat implantant. Reconeixem que l'actuació en tot aquest entorn en obres implica una gran complexitat, però això no treu que algunes de les darreres decisions que s'han pres han significat més perjudici que benefici; i no només per als conductors, sinó també per als vianants, els altres grans damnificats afegits de la situació actual –per creuar la ctra. de Vic, tenen ara només 12 segons.

A tall d'exemple hem fet treballs de camp aquests darrers dies. El darrer, l'últim dia d'agost, entre les 18.30 i les 20 hores. A la ctra. de Vic (entre la Muralla de Sant Francesc i la Bonavista), hi va haver un moment en què s'hi van trobar *atrapats* fins a cinc autobusos de línies interurbanes, i tres més del bus urbà. Un d'ells, per exemple (Balconada L1), es va incorporar a la ctra. de Vic a les 19.27 h. i no va arribar a la Bonavista fins a les 19.49 h. 22 minuts! És virtualment impossible complir amb l'horari en aquestes condicions. Tot plegat era conseqüència d'una concatenació de fets: un recent canvi en un senyal de cediu el pas a la cantonada Vic/Bisbe Comes; i que els vehicles col·lapsen el carrer des de la plaça Lladó i no poden abocar a la carretera de Vic (tot i l'escapatòria que molts utilitzen cap al carrer de la Sèquia, un perill, per estret i per voreres ridícules per a vianants).

Uns canvis que s'haurien introduït arran del fet que, des que es va invertir el sentit de circulació del carrer Arquitecte Gaudí, els vehicles procedents de Sant Antoni Maria Claret han col·lapsat el pas pel mig de la Bonavista. A més, durant tot el temps en què el PSC va analitzar la situació *in situ* no hi va haver cap policia local que ajudés a desembussar. En els primers dies de canvis, que vam celebrar per ben gestionats, hi havia fins a sis o set policies repartits per totes les cruïlles, i, ara, hauríem de com a mínim tornar a tenir més presència policial a la zona, o la situació acabarà sent insostenible.

El PSC dona suport a la crida a la ciutadania que ha fet l'equip de govern per tal que s'eviti circular per aquest sector tant com es pugui, però aquesta no pot ser l'única solució a la situació de col·lapse que vivim. Sobretot perquè és clar que tot plegat pot arribar a ser molt més greu quan d'aquí a pocs dies les escoles tornin a obrir portes. Com que el pitjor podria estar encara per arribar caldrà replantejar alguns dels canvis fets als carrers Bilbao/Caritat/Joan XXIII i, també s'hauran d'aplicar mesures correctores, entre altres punts, al carrer de Sant Cristòfol, on es doblarà la intensitat de trànsit un cop convertida en vial de sentit únic la ctra. del Pont de Vilomara. Per no parlar de la perillositat que s'haurà de reconduir en algunes noves cruïlles on s'han variat els sentits de circulació, com ara a Bisbe Comes/Bertrand Serra, o a la ctra. del Pont de Vilomara/Bertrand Serra/Trieta.

La paciència ciutadana pot ajudar; però alguns dels canvis de trànsit que s'han fet desencertadament abans que la rotonda estigués en funcionament, com Gaudí/cra. de Vic, no hi han ajudat gens. Cal, per tant, una gestió més eficient de l'equip de govern en les properes setmanes, encara que sigui rectificant, que és de savis.

*Felip González,*
*president del Grup Municipal del PSC*

## caçats a la xarxa

**2 d'agost**
Núria Picas @NuriaPicas, corredora de curses d'ultrafons

Parquímetres de Manresa. Dels més cars del país i només falta que em demanin la partida de naixement de la meva iaia!

*Per un cop que ve en cotxe i no corrent i topa amb una zona blava caríssima. No hi ha dret!*

EL POU
de la gallina

Número 334 - Setembre 2017

**De mes a mes** 6

**Vides separades**
Josep M. Oliva / Jordi Sardans 8

**Fem la Terra nudista!** 9

**Una tarda de cine** 10

**Els terrats manresans són un bon mirador del barri antic** 12

**Ribes Blaves** 24

**Caminem** 27

**Silvana Márquez. Veneçuela** 28

**L'Entrevista a Montserrat Soler** 30

**Casa Torras Vigué** 35

**Els vins del Bages fan costat a la cultura** 36

**Quadern obert** 38

**Propostes** 39

**Construcció dels habitatges de l'Avecrem (1958)** 40

**Fanal de cua**
L. Capdevila / L. Calderer 43

**el Cul del Pou** 45

## Moren Joan Padró, Esteve Badia i Josep Maria Cots

**1 de juliol**. El músic Joan Padró, expresident de l'AV de la carretera de Santpedor, mor als 86 anys. El dia 29 del mateix mes mor als 92 anys Esteve Badia, diaca i cofundador de l'empresa Control, i el 30 d'agost mor als 72 anys el director del pessebre monumental del Casino, Josep Maria Cots.

## El Kursaal acull el congrés de mags

**2 de juliol**. Uns 600 mags, procedents d'arreu de l'estat i d'altres parts del món participen en el 35è Congrés Nacional de Màgia, amb gales, conferències i concursos al teatre Kursaal i el Casino.

## Els canvis a la Bonavista provoquen embussos

**5 de juliol**. Amb la inversió del sentit del carrer de Sant Joan d'en Coll comencen els canvis de circulació per les obres al sector de la Bonavista. A finals de juliol el canvi afecta els carrers Joan XXIII i Bilbao, amb la rotonda a la plaça del Remei, i el 8 d'agost és el torn de la carretera del Pont de Vilomara. Els embussos augmenten amb la tornada de vacances.

## El bisbe relleva els capellans de la Seu

**14 de juliol**. El bisbe de Vic, Romà Casanova, fa fora mossèn Antoni Boqueras i mossèn Xavier Estopà de la basílica de Santa Maria de la Seu, per la seva pertinença al recentment dissolt pel Vaticà Seminari del Poble de Déu, i en nomena rector mossèn Jean Hakolimana, que el dia 20 d'agost hi celebra la primera missa.

## Rueda rep la Medalla de la Ciutat

**17 de juliol**. Al Saló de Sessions de l'Ajuntament, el dirigent veïnal Josep Rueda Cruz rep de mans de l'alcalde, Valentí Junyent, la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cívic, una concessió aprovada per unanimitat per tots els grups polítics del consistori.

## Presenten les garanties del Referèndum

**19 de juliol**. Amb el suport de la plataforma Bages pel Sí, integrada pels partits polítics i les entitats que fan campanya a favor del Sí, el teatre Conservatori acull la presentació de les garanties del Referèndum de l'd'octubre, a càrrec dels diputats David Bonvehi, coordinador d'Organització del PDECAT, i David Rodríguez, alcalde de Solsona.

## S'amplia la zona blava

**20 de juliol**. Malgrat les reticències dels comerciants i amb els vots en contra del PSC i Ciutadans, el ple municipal aprova l'ampliació a partir del 18 de setembre de 515 places de zona blava i la modificació de tarifes, que es desdoblen en 1,70 i 1,50 euros/hora. La CUP, Democràcia Municipal i el regidor Davins s'abstenen.

**Redacció, administració, publicitat i subscripcions:**
**Associació cultural El Pou de la gallina**
**President:** Jaume Puig
**Vicepresident:** Jordi Sardans
**Secretària:** Lourdes Muñoz
**Tresorer:** Francesc García
**Vocals:** Joan Badia, Joan Cals, Carles Claret, Ramon Fontdevila, Lluís Matamala, Josep R. Mora, Joan Segon, Teresa Torra i Joan Vilamala

Carrer Sobrerroca 26, 1r 1a
Apartat de Correus 1 - Manresa
Telèfon i fax: 93 872 50 18
www.elpou.cat
elpou@elpou.cat

**Membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal**
**Premi Tasis Torrent 1991**
**Coordinador:** Jordi Sardans
**Cap de redacció:** Carles Claret

**Redacció:** Sílvia Berengueras, Laura Coletas, Jordi Estrada, Andrea Izquierdo, Josep M. Oliva, Marc Prat, Ferran Sardans, Laura Serrat.

**Disseny:** Jana Fontdevila i Erques Torres
**Maquetació:** Jana Fontdevila
**Portada:** Fotografia de Francesc Rubí (Terrat de la plaça de la Reforma).
**Fotografia:** Jordi Alavedra, Francesc Rubí.

**Col·laboradors:** Isaac Bosch, Lluís Calderer, Maria Camp, Llorenç Capdevila, Ignasi Cebrian, Cercle Artístic de Manresa, Ferran Climent, Pep Corral, Laura Estrada, Manel Fontdevila, Ramon Fontdevila, Joan M. Gabarró, El Galliner, Francesc González, Marta Grifell, Jaume Gubianas, Robert Martí, Josep M. Mata, Anna Navarro, Maria Picassó, Quaderns de Taller, David Torras, Erques Torres, Blanca Vallès, Judit Vergé, Laura Vidal, Mireia Vila, Joan Vilamala, Marc Vilanova, Lluís Virós.

**Administració:**
Marc Prat
**Expansió publicitària:**
Publicitat Clarena
Urgell, 38. Tel. 93 872 43 86
**Impressió:**
INOM, SA. Era de l'Huguet, 7.
Tel. 93 878 41 20
**Distribució:**
Sobrerroca Centre SL.
Tel. 93 873 92 34
**Dipòsit Legal:**
B-13.528-1987
**ISSN:** 2253-6647

Amb la col·laboració de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Les col·laboracions que apareixen signades a la revista no representen, necessàriament, l'opinió d'**El Pou de la gallina**

## Llobet cessa i Massegú entra al Govern

**21 de juliol**. La nova consellera d'Ensenyament cessa el manresà Antoni Llobet com a secretari de Polítiques Educatives. Quatre dies més tard, nomena el també manresà Antoni Massegú com a director general de Centres Públics.

## S'estrena la Festa del Tomàquet

**24 de juliol**. Unes jornades tècniques a la Fundació Alícia i un *show cooking* al mas de la Sala enceten la primera Festa del Tomàquet, que continua el dia 27 amb un àpat amb 80 comensals a la Sala Gòtica de la Seu i una matinal al Mercat de Puigmercadal, el dia 29.

## Solidaritat amb les víctimes de Barcelona i Cambrils

**18 d'agost**. Unes 800 persones omplen la plaça Major en solidaritat amb les víctimes dels atemptats del dia abans a la Rambla i Cambrils. Hi assisteixen membres dels cossos de seguretat i d'emergències, i també una nombrosa representació de la comunitat musulmana de la ciutat.

## Bassas recorda Planes en el pregó de Festa Major

**26 d'agost**. El periodista Antoni Bassas ret homenatge a Josep Maria Planes en el pregó d'una Festa Major que ajorna els primers actes, Correaigua i Moscada Infantil, a causa dels atemptats de Barcelona i Cambrils. Destaquen les visites a la Manresa Desconeguda –Ajuntament, Sobrerroca i Oller del Mas–, un Castell de Focs preparat enguany per la pirotècnia Peñarroja i el 35è Correfoc, amb un 30% més de pólvora.

Foto: Ajuntament de Manresa

## Es presenta un llibre sobre el passat medieval

**31 d'agost**. El Centre d'Estudis del Bages presenta a l'Espai 1522 la traducció catalana del llibre *Auge i declivi d'una burgesia catalana. Manresa a la baixa Edat Mitjana, 1250-1500*, de l'historiador nord-americà Jeff Fynn-Paul.

Una de freda...

## Pymsa

Els problemes de Pymsa amb els veïns del barri de Valldaura no són d'ara, sinó que venen de lluny. El 1906 es va crear Industrias Alter, que el 1944 es va anomenar Postes y Maderas SA, i fins al 1974 va ser dirigida per José Alter, un home influent dins la Manresa franquista. Venudes les seves accions, la societat va passar a ser dirigida per Ramon Serra. És en aquesta època, el 1978, quan l'associació de veïns insta a la intervenció de l'Ajuntament, en queixar-se de pudors i fums que molesten. Però no hi ha res a fer. Pymsaforest SL és la nova empresa que surt de la fusió de Postes y Maderas SA i Santasusana SA. Els veïns no paren de queixar-se i actualment l'Ajuntament, gràcies a una nova normativa per mitjà de la llei de protecció contra la contaminació acústica, va poder denunciar l'empresa perquè superava àmpliament el nombre de decibels permesos. Ara, per primera vegada, no s'oposen a un trasllat ni a una externalització progressiva, però intenten sortir-se'n amb un recurs al jutjat. Després de tants anys, se'n sortiran favorablement l'Ajuntament i els veïns?

...i una de calenta

## Manresa desconeguda

Un any més les visites han estat un èxit de públic, fins al punt que algunes persones van quedar fora, malgrat poder disposar dels tiquets a l'avançada a l'Oficina de Turisme, cosa que ha servit per evitar les cues d'altres anys. És una de les activitats culturals gratuïtes i obertes al públic més apreciades de la Festa Major. Enguany, els visitants van poder veure les diferents estances de l'Ajuntament i algunes de les seves interioritats, en l'any que fa 125 anys que en el seu saló de sessions s'hi van aprovar les cèlebres Bases de Manresa. L'endemà, es van veure alguns indrets del carrer de Sobrerroca, un dels més cèntrics del segle XIX, on van poder apreciar la casa natal del prohom Oms i de Prat, i algunes de les tines i cellers que s'amaguen dins dels edificis, com ha estudiat en profunditat Ramon Cornet. El darrer dia, l'historiador Francesc Serra, amb la col·laboració del president del Centre d'Estudis del Bages, Francesc Comas, van explicar a 445 participants les diverses dependències de l'Oller del Mas, l'edifici central i la capella, la torre i el celler. També van parlar del conreu de la vinya i dels diversos tipus de vi que s'hi produeixen.

Josep M. Oliva

# El bonisme

La societat sempre canvia amb més rapidesa que el diccionari, per això quan una paraula nova s'accepta oficialment, la gent ja fa temps que la fa servir. Trobaríem exemples a grapats i *bonisme* en seria un. Perquè un neologisme arreli i faci fortuna cal que compleixi amb una condició bàsica, i aquesta condició és que no calgui preguntar-ne el significat perquè la mateixa dinàmica de la llengua fa que l'entenguem perfectament des de la primera vegada que el sentim pronunciar. I *bonisme* compleix aquesta premissa sense cap mena de dubte. Per això ningú, ni que fos analfabet, no l'utilitzaria mai com a sinònim de bondat. En conserva l'arrel etimològica i alguns creuen −o ho fan veure− que n'és una derivació, però entre el bonisme i la bondat hi ha una diferència tan gran com la que hi ha entre el nostre país real i Catalunya en miniatura. El bonisme és això: una maqueta sense pols ni màcules de la bondat, una reproducció de disseny dels bons sentiments. Practicat per algunes persones de bona fe, el bonisme demostra una candidesa a prova de bombes −i mai millor dit−, però quan s'expressa a través de les institucions és d'una hipocresia tan gran que ofèn el sentit comú.

Fa temps que el bonisme s'ha instal·lat a la nostra societat. Forma part d'aquesta manera tan *happy* de veure el món, la mateixa visió adulterada de la vida que molts volen mostrar al Facebook i que està presidida per un infantilisme mai vist. Però a diferència de moltes d'aquestes altres expressions d'immaduresa, el bonisme no és optatiu. S'ha erigit com l'única forma correcta de contemplar la realitat en un moment en què es parla com mai de diversitat, però en què l'hegemonia del pensament únic dicta implacablement el que has d'opinar si no vols aparèixer com un empestat. Aquesta societat pretesament laica ens ha inculcat una nova idea del *pecat original* que ens converteix a tots en culpables de totes les injustícies del món i el bonisme és l'única manera de redimir-nos. Uns, pobres, expien les culpes amb convenciment i d'altres ho fan de paraula aplicant la correcció política −que és el nou catecisme− tot i sabent que combreguen amb rodes de molí. Desmarcar-se d'aquesta gran pantomima no és fàcil, però algú hauria d'alertar-nos. Algú hauria de tenir el valor de dir que ens porta directament al precipici i que, de vegades, ni que sigui de manera indirecta, el bonisme mata.

Jordi Sardans

# Exposició de gravats

Esperança Holgado, Kúnsep Morros, Mia Perramon, Montse Fontanet i Lídia Argelich han estat les participants més habituals del taller *La mirada i la creació artística*, que l'artista plàstica Lourdes Fisa, resident a Manresa, va impartir des del setembre de l'any passat, en un curs obert a un públic divers que abraçava des de llicenciats en Belles Arts com Mia Perramon, professora d'institut, a d'altres professionals d'àmbits diversos, com la ceramista Esperança Holgado. El resultat dels seus treballs s'ha pogut veure en l'exposició de gravats i estampacions a Lourdes Fisa Art Studio, taller que l'artista regenta al capdamunt del passeig de Pere III. Els dies 30 i 31 d'agost, de sis a vuit del vespre, van ser de portes obertes i es va incloure com un acte més de la Festa Major de la ciutat, que va tancar l'alcalde, Valentí Junyent.

El taller de gravat s'ha caracteritzat tant per la creativitat en la realització de la matriu, com en l'estampació. S'han utilitzat diverses tècniques com les d'incisió directa: punta seca, burí o rascadors; additives, com collage, coles, massilles; i la monotípia −d'ús únic, entre el gravat i la pintura. El gravat és una tècnica antiga que permet fer una obra múltiple, com a mitjà d'expressió, i de contemporaneïtat dins la plàstica. Les alumnes han fet un treball d'experimentació en la preparació de les matrius i també en l'estampació i no hi ha dubte que ha fomentat la seva creativitat, ja que s'han deixat anar tant amb l'experimentació de les tècniques tradicionals com en d'altres d'alternatives. L'estampació, com a mitjà d'expressió, l'ús del color amb tintes respectuoses amb el medi ambient, com el roll-up, collage, màcules, plantilles o gofrats. Però, sens dubte han donat més importància a la creativitat que no pas al seu ús com a mitjà de reproducció. Kúnsep Morros m'explicava que entén l'art com un llenguatge «que em permet sentir i expressar pensaments, sentiments i emocions, a voltes conscients i a voltes, no». Per a Esperança Holgado, que prové de l'escultura ceràmica, el curs ha estat «un enriquiment personal per apreciar millor el treball d'artistes com Picasso, Goya o Rembrandt...». A Mia Perramon, la mirada de l'art li ha servit per «compartir mirades, al mateix temps que apreníem tècniques i noves maneres d'expressar el que sentim». Lourdes Fisa satisfà una nova experiència que feia temps que volia posar en pràctica.

# Fem la Terra nudista!

Marta Grifell i Blanca Vallès

Les meves vacances no han estat vacances. He tornat més enfadat que abans de marxar. Vaig tenir la mala idea d'obrir el *Twitter*, per descansar, em vaig dir, i canviar la ciència per la política. Després d'un parell de tuits de Donald Trump negant del canvi climàtic, cridava com un ieti descontrolat: Calli! Quan parli de l'escalfament global, calli!

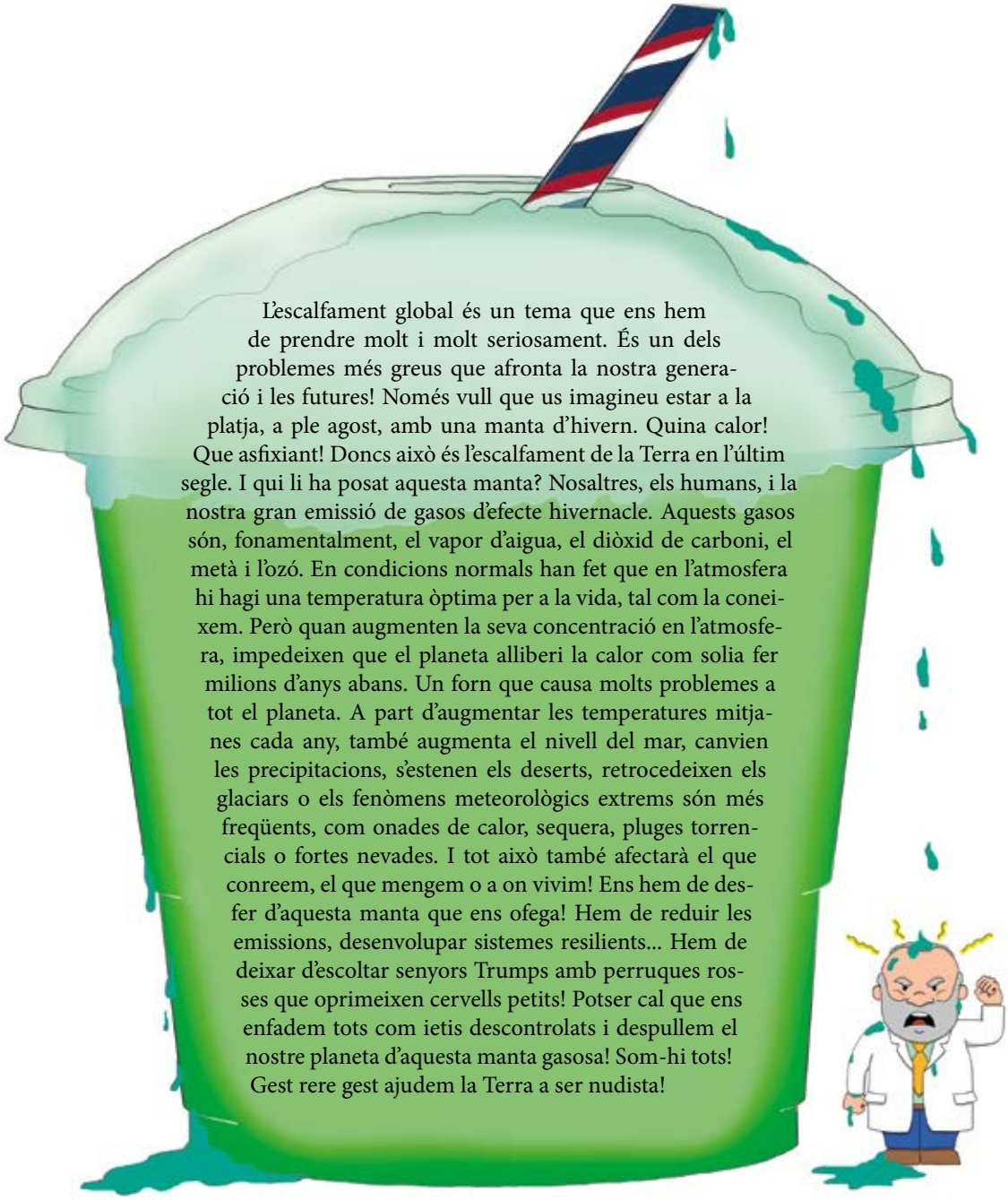

L'escalfament global és un tema que ens hem de prendre molt i molt seriosament. És un dels problemes més greus que afronta la nostra generació i les futures! Només vull que us imagineu estar a la platja, a ple agost, amb una manta d'hivern. Quina calor! Que asfixiant! Doncs això és l'escalfament de la Terra en l'últim segle. I qui li ha posat aquesta manta? Nosaltres, els humans, i la nostra gran emissió de gasos d'efecte hivernacle. Aquests gasos són, fonamentalment, el vapor d'aigua, el diòxid de carboni, el metà i l'ozó. En condicions normals han fet que en l'atmosfera hi hagi una temperatura òptima per a la vida, tal com la coneixem. Però quan augmenten la seva concentració en l'atmosfera, impedeixen que el planeta alliberi la calor com solia fer milions d'anys abans. Un forn que causa molts problemes a tot el planeta. A part d'augmentar les temperatures mitjanes cada any, també augmenta el nivell del mar, canvien les precipitacions, s'estenen els deserts, retrocedeixen els glaciars o els fenòmens meteorològics extrems són més freqüents, com onades de calor, sequera, pluges torrencials o fortes nevades. I tot això també afectarà el que conreem, el que mengem o a on vivim! Ens hem de desfer d'aquesta manta que ens ofega! Hem de reduir les emissions, desenvolupar sistemes resilients... Hem de deixar d'escoltar senyors Trumps amb perruques rosses que oprimeixen cervells petits! Potser cal que ens enfadem tots com ietis descontrolats i despullem el nostre planeta d'aquesta manta gasosa! Som-hi tots! Gest rere gest ajudem la Terra a ser nudista!

Laura Serrat

Francesc González
tupaker

# Una tarda de cine

«Aquesta tarda veurem una pel·lícula diferent», va assegurar un pare al seu fill, mentre aquest el mirava amb els ulls ben rodons i expectants. A la Plana de l'Om, el bon temps es reflectia en les sandàlies d'estiu i els estampats de flors que duien les mares, mentre els fills les tibaven del braç per entrar al nou cinema destinat al públic infantil. Les famílies es van posar en fila per agafar lloc per a la projecció. L'espai no feia olor de crispetes i solament hi havia programat un film per a aquella tarda. *Grand Prix a la muntanya dels invents* va ser la pel·lícula que, el dissabte 26 de Festa Major, va encetar la programació del Petit Cineclub, una iniciativa de les entitats culturals Cineclub i Imagina't, amb el suport de l'Ajuntament.

La pantalla encara romania a les fosques, com si fos una finestra tancada a punt d'esclatar i obrir-se. Asseguts en les butaques taronges, els nens i nenes no paraven quiets. «M'agraden les pel·lícules d'aventures i també les que tenen un ritme ràpid», va dir la Kíria, una nena de nou anys. Però la història que s'estava a punt de projectar és de l'any 1975. De fet, una dona asseguda en un racó de la sala va recordar que feia anys ja havia vist aquell film a la sala Ciutat i ara, volia tornar a viure els personatges. La sala es va anar ennegrint alhora que les veus desapareixien i es començava a sentir el so del silenci. Fins que la finestra de la imaginació es va obrir, il·luminant el rostre de cadascun dels assistents.

La música i el traç del dibuix dels personatges denotaven que es tractvaa d'un film antic. Un home gran i dos animals són els tres protagonistes, que viuen junts dalt d'un turó. Aquests personatges del film *Grand Prix*, dirigit pel noruec Ivo Caprino, mostren una forma de viure desaccelerada i entranyable. La història ressalta l'encant d'algunes escenes quotidianes, com un sopar amb els que estimes o adormir-se mentre escoltes la respiració de qui tens al costat. Anna Crespo, regidora de Cultura, sostenia que sovint carreguem d'activitats els infants i no deixem un espai perquè estiguin més tranquils. El director del Cineclub, Enric Tierz, va explicar que la iniciativa del Petit Cineclub pretén potenciar l'hàbit infantil d'anar al cinema, i a través d'això, que cultivin la imaginació i aprenguin valors. A més, el projecte vol oferir pel·lícules que no es poden trobar als cinemes comercials.

Dins l'obra *Grand Prix*, l'home gran treballa reparant bicicletes, encara que passa gran part del seu temps ideant vehicles de motor. Un dia els tres personatges s'adonen que un antic ajudant els ha robat un disseny per a un motor de cotxes de curses i ha esdevingut un campió mundial de Fórmula 1. Això és el desencadenant de la història, que provoca que construeixin un nou disseny motor per fer front al traïdor en una cursa. El film retrata aquest procés de construcció i, d'aquesta forma, els infants observen l'esforç i el temps que comporta assolir un objectiu. El mateix temps i esforç que ha comportat crear el Petit Cineclub. «Feia molt temps que volíem crear un espai per als infants, però no disposàvem dels recursos suficients», va comentar Tierz. De moment, es projectarà una pel·lícula al mes fins al desembre (quatre films a la Plana de l'Om i un al Casal de les Escodines, on serà gratuït).

Els aplaudiments van omplir l'espai quan l'home gran i els dos animalets van guanyar la cursa amb el cotxe que havien construït. L'última imatge mostrava com, després d'aquella victòria, els tres personatges tornaven a casa, a fer la vida de sempre, sense cap ànsia de poder. «M'ha agradat molt, és molt bonica», va dir la Kíria. Un altre nen va explicar que el moment que més li havia agradat va ser l'aplaudiment conjunt.

PETIT
CINE
CLUB
MANRESA
PROGRAMACIÓ
AGOST
DESEMBRE
2017

# Els terrats manresans són un bon mirador del barri antic

Les cobertes dels edificis manresans estan resoltes majoritàriament amb teulades, perquè hi ha una amplitud tèrmica molt gran i massa humitat durant el dia a l'hivern. És difícil trobar-hi terrats característics amb bones vistes, al contrari del que podria passar en ciutats de la costa amb climes més suaus, però hem volgut pujar a una dotzena, que ofereixen unes bones panoràmiques del Centre Històric.

Jaume Puig
Fotografia: Francesc Rubí

Per a l'historiador Lluís Virós, membre de l'equip de redacció del catàleg de la ciutat, els terrats a Manresa han estat sempre un drama arquitectònicament parlant, «perquè tenim –o teníem, abans del canvi climàtic– una amplitud tèrmica molt gran i massa humitat durant el dia a l'hivern, de manera que a la matinada, quan glaçava, l'aigua que s'havia filtrat entre rajoles es gelava, augmentava de volum i les feia saltar». Resultat: obres permanents i degoters a dins de les cases –encara passa ara– amb els danys consegüents a l'estructura que, en cas d'abandonament, acceleren l'ensorrament de tot l'immoble. Virós explica que ho van mirar per dos sistemes telemàtics: Google Maps/ortofotomapa de l'Institut Geogràfic i plànol del web del cadastre espanyol, i van constatar que «les cobertes dels edificis estan resoltes majoritàriament amb teulades, tot i que hi hagi terradets que també són molt agradables durant els vespres i les nits de l'estiu, amb aquest clima continental tan extrem que patim a la ciutat».

## Saltaterrats

És difícil, doncs, trobar terrats característics amb bones panoràmiques, al contrari del que podria passar en ciutats de la costa amb climes més temperats, com específicament Barcelona, que és plena de terrats amb vistes. L'amplitud i la situació d'alguns terrats, però, permetrien fer-hi activitats artístiques de petit format. En el cas de Manresa, una de les poques iniciatives que s'han dut a terme és el Saltaterrats. Adam Majó, comissionat del Centre Històric, ens informa que la idea va sorgir amb l'objectiu de donar una visió diferent del barri, de destacar-ne la bellesa i mostrar que «hi ha molts edificis rehabilitats on es viu molt i molt bé». L'excusa i el fil conductor de les visites van pensar que podria ser la poesia i per això van contactar amb Xavier Giol. «Fins ara n'hem fet quatre: el primer i el quart dedicat a terrats, el segon a patis i jardins i el tercer a arbres emblemàtics del Centre Històric. Com que en cada ocasió venen quatre poetes com a mínim, això vol dir que ja n'hem portat setze», concreta Majó.

## Torratxes

Lluís Virós explica que a Manresa, i també especialment als voltants, hi ha un conjunt de cases, sobretot de final del segle XIX, que tenen terrats amb torres estretes al mig o torratxes. Arquitectònicament, són una solució al problema del clima continental perquè queda tot tancat i no els afecten gaire les glaçades, mentre es manté un mirador per sobre de la ciutat; i socialment són una representació del poder molt típica en la història de l'arquitectura, amb exemples notables com les ciutats italianes medievals i renaixentistes, el Cadis del segle XVIII, on els comerciants es feien torres per vigilar els vaixells que entraven al port, que no es veuen gaire des del carrer però sí des dels terrats, on es percep una clara competència entre burgesos, i, finalment, la competència pel poder es veu reflectida en el principal exemple del món: la part mitjana i baixa de l'illa de Manhattan, a Nova York, després imitada pels nuclis financers de París (la Défense), Londres (la City) o les ciutats dels *nous rics* del golf Pèrsic o Àsia. A Manresa la majoria de cases amb torre al mig són fetes entre 1870 i 1920, «amb l'ànim de fer-se veure, més que no pas de tenir vistes, encara que també en tenen, en general sobre Manresa o el camp». Són d'origen burgès, amb implicacions de fabricants cotoners, sobretot. Virós creu que «és un cas força singular a Catalunya, a causa del clima. A la costa ja hi ha més terrats i torres descobertes, i a la muntanya només tenen torre les esglésies. I en l'aspecte econòmic Manresa és de les poques ciutats d'interior tan industrialitzades i amb un clima tan extrem».

**Plaça Major**

La casa del número 12 de la plaça Major, aixecada l'any 1758 per la família Oms-Rubí, té als baixos la farmàcia Ferrer –antiga farmàcia Oliveras– i el passatge de Sant Ignasi Malalt. La propietat va passar darrerament a Antoni Tuca i actualment en té cura la seva vídua, Concepció Serra, que ens permet pujar a la part més alta de l'edifici –amb interiors reformats als anys vuitanta–, des d'on les vistes de l'entorn són espectaculars.

«A Manresa la majoria de cases que tenen terrats amb torratxa al mig són fetes entre 1870 i 1920, amb l'ànim de fer-se veure, més que no pas de tenir vistes »

**Sant Miquel (Casa Torras Vigué)**

L'edifici del número 9 del carrer de Sant Miquel destaca per l'alçada i per la façana, d'estil eclèctic. Construït el 1871 en estil historicista, s'hi va fer una reforma modernista a càrrec d'Ignasi Oms i Ponsa cap a la primeria del segle XX (vegeu fitxa completa a la secció *Patrimoni ciutadà*, a la pàg.35 d'aquesta mateixa revista). Actualment és propietat de la família Cirera, de Prats de Lluçanès, que va adquirir la finca l'any passat i n'ha iniciat la restauració. El terrat comunitari, amb safareigs a sota, és una de les parts ja rehabilitades i ofereix una sorprenent visió de 360 graus: Collbaix, Puigberenguer, Puigterrà, la Balconada, Montserrat i Santa Caterina. La torre central permet ampliar encara més la panoràmica.

## Sobrerroca (Casa Vallès)

Els darreres de les cases senyorials del carrer de Sobrerroca ofereixen vistes espectaculars sobre les Escodines, la Balconada i Montserrat. Un bon exemple és el dels terrats de la casa Vallès, seu d'una nissaga destacada en la vida pública local durant el segle XIX i començaments del XX. Alguns representants il·lustres van ser Josep Vallès i Ferrer, alcalde de Manresa l'any 1865 i primer president de la Caixa de Manresa, i el seu fill, Manuel Ignasi Vallès i Pons, advocat, regidor regionalista i primer president de l'assemblea local de Creu Roja (1898).

## Muralla de Sant Domènec (la Buresa de la Muralla)

El terrat comunitari de l'edifici aixecat l'any 1916 per Maria Antònia Burés ofereix una bona panoràmica amb el Collbaix de fons. La casa ocupa els números 19, 21 i 23 de la Muralla de Sant Domènec, es coneix com la Buresa de la Muralla i té la façana catalogada. La comunitat de propietaris hi duu a terme reformes de manteniment, de manera gradual, atès el cost de reparació de la pedra, segons ens explica la seva presidenta, Teresa Torra.

**Plaça de Gispert (Casa Vidal)**

És l'edifici més important de la plaça de Gispert, va ser construït al segle XIX i té als baixos el cafè de l'Havana. La Mentxu, que viu al segon pis i és una lluitadora per la dignitat del barri, ens mostra orgullosa la vista sobre la Seu, la Balconada i Santa Caterina que ofereix el terrat comunitari. Des d'aquí es van disparar els focs artificials per la festa de Sant Joan a la plaça i ha estat un dels escenaris dels recitals poètics del Saltaterrats.

## Plaça de la Reforma

L'amplitud d'aquest terrat, de 90 metres quadrats, s'explica per la història de l'edifici, construït fa 40 anys, ja que en principi havia de ser un pis i se'n va limitar l'alçada. Ara és propietat de la comunitat de veïns, amb ús exclusiu per als propietaris de l'àtic 2a, Florència Francitorra i Josep Ramon Mora, que en tenen cura i ens expliquen amb passió les diferents tonalitats que adquireix la façana Sud de la Seu al llarg del dia i quan el sol es pon.

## Born/plaça de Sant Domènec (la Buresa)

El terrat de la casa Torrents, de proporcions àmplies, ofereix molt bones vistes als quatre cantons de la ciutat. No està preparat per fer-hi activitats, però «és un tema que es podria analitzar puntualment», segons explica Francesc Santasusana, que ens detalla el procés de rehabilitació d'aquest edifici del 1906, obra de l'arquitecte Ignasi Oms, també conegut com la Buresa, perquè era propietat de Llogari Torrents i Antònia Burés, una de les nissagues industrials més importants de Manresa. Se n'han executat dues fases: la primera el 2015, per valor de 140.000 euros, i la segona, el 2016, per valor de 200.000. Falten tres fases, que completarien un pressupost total de 550.000 euros i que de moment la comunitat de propietaris no pot assumir.

**Guimerà (Banc Mercantil)**

Aquest terrat, llarg i espaiós, amb bones vistes sobre el carrer de Guimerà, té dues torratxes rematades amb cúpula, característiques d'un conjunt de cases de la ciutat, com expliquem en la introducció del reportatge. L'edifici, d'ampla façana, va ser acabat el 1900. Antigament eren dues cases iguals però tractades unitàriament. Era la seu de la banca Padró i posteriorment del Banc Mercantil de Manresa, de Banca Catalana i, finalment, del BBVA.

## Passeig (Casino)

El conegut edifici modernista del Casino, una altra de les obres emblemàtiques d'Ignasi Oms i Ponsa, té un terrat poc conegut perquè és d'ús restringit al personal de la biblioteca, però ens ensenya unes magnífiques perspectives del primer tram del Passeig i de les cases que hi limiten.

**Passeig (Casa Padró-Riera-L'Hotelet)**

L'Hotelet, propietat de la família Padró, va obrir les portes el passat mes de juny i a finals d'agost ha estrenat aquesta terrassa amb vistes insòlites sobre el Passeig, oberta al públic a partir de les set del vespre, tot i que a l'hivern preveuen també obrir a l'hora del vermut. Les habitacions superiors de l'hotel tenen unes terrasses amb bones perspectives, des d'aquest edifici característic per la manera de resoldre la cantonada en angle entre el carrer Guimerà i el Passeig. És una reforma de l'arquitecte santvicentí Bernat Pejoan i Sanmartí construïda entre 1914 i 1918 en estil modernista.

## La Cova de Sant Ignasi

L'edifici neoclàssic de l'antiga Casa d'Exercicis de la Cova –actualment Centre Internacional d'Espiritualitat– va ser aixecat l'any 1896. Després d'una primera restauració de l'any 1960, fa tres anys es va enllestir una segona reforma en profunditat, que permet una gran activitat en cursos de formació. La terrassa superior de l'edifici ofereix una dilatada panoràmica de Montserrat, el Cardener i la Seu i constitueix una autèntica zona de relax per als usuaris de les aules i cel·les, un total de 75, segons ens explica el pare Lluís Magriñà, director del centre.

# VITALDENT

Passeig Pere III, 68 - Tel. 93 874 85 88

13 anys de somriures a **Manresa**

PRIMERA CONSULTA I TOTES LES REVISIONS GRATUÏTES

## **LA SALUT** DELS NOSTRES PACIENTS MAI NO ESTÀ D'OFERTA.

A tots ens agrada que ens sorprenguin, que ens donin més del que esperem. Aquesta actitud està darrere de tots els **serveis i avantatges que oferim a totes les persones** que vénen a les nostres clíniques.

Per això, **la primera consulta, la radiografia i el diagnòstic són gratuïts**. I les revisions i la neteja bucal per sempre tampoc no tenen cap cost.

**Finançament fins a 60 mesos sense interessos**

**Revisió, Radiografia i Diagnòstic Gratuït**

Llámanos
**900 111 003**
demana cita online
**vitaldent.com**

**Veuen, t'estem esperant**

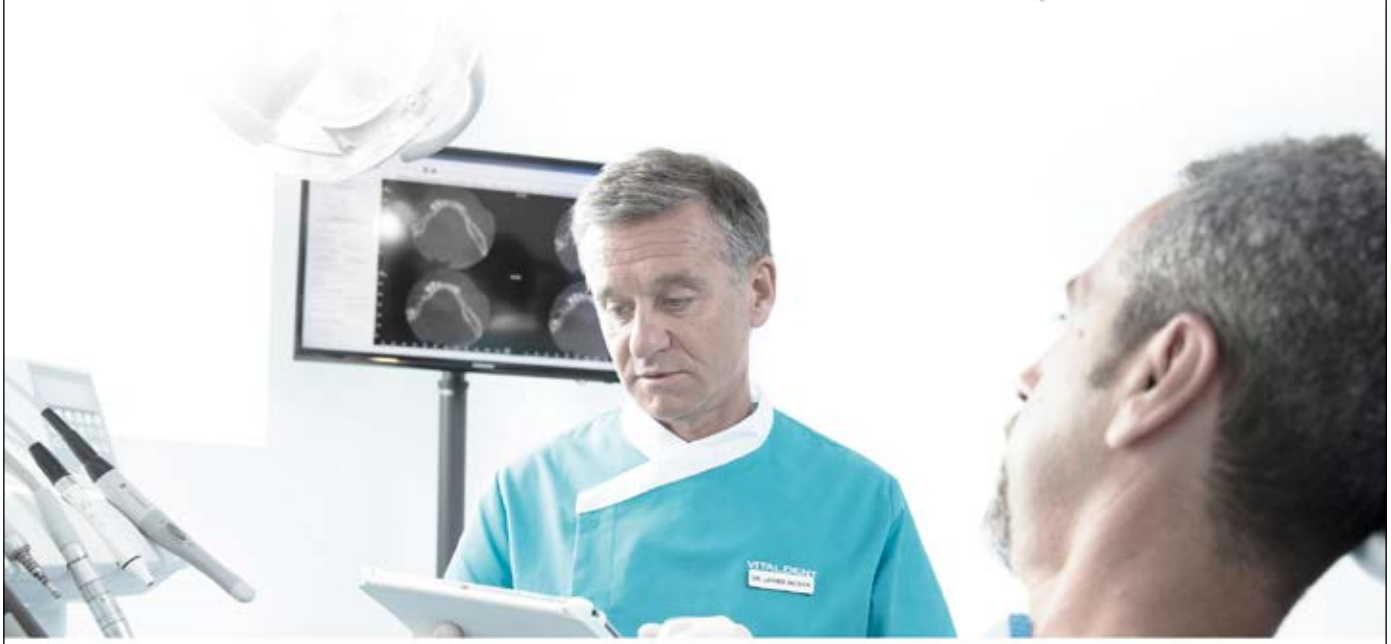

LA **TEVA SALUT** COMENÇA A LA BOCA.
LA TEVA SALUT COMENÇA A **VITALDENT**.

# Ribes Blaves

Ferran Climent Costa / Josep M. Mata-Perelló
(Geoparc Mundial UNESCO de la Catalunya Central)

És troba situat dins dels sectors septentrionals del Baix Llobregat, al terme d'Olesa de Montserrat, i limita amb els termes de Vacarisses i de Viladecavalls del Vallès. Com gairebé tot el municipi, està dintre del denominat *Sistema Mediterrani*, també conegut sovint com a Catalànids o Serralades Costeres Catalanes. Tot i així una part del terme es situa dintre de la Serralada Prelitoral i l'altra dintre de la Depressió Prelitoral. Els dos sectors es troben limitats per una important falla, situada precisament al paratge de Ribes Blaves. És més: aquest, és conseqüència d'aquesta important falla.

Es caracteritza per la presència de materials geològics molt antics, de l'Ordovicià –d'uns 480 milions d'anys d'antiguitat– els quals es troben esmicolats per l'acció d'una falla. Aquests terrenys, generalment durs i compactes, s'han convertit gairebé en argiles, molt toves, sense consistència, sobre els quals ha actuat l'erosió de les aigües superficials i els ha desfet encara més. És una important falla que separa la Serralada Prelitoral Catalana de la Depressió Prelitoral Catalana i que té un salt d'uns pocs milers de metres. A una banda de la fractura, a la Nord, hi ha aquests materials tan vells; mentre que a l'altra, a la Sud, hi ha uns terrenys molt joves, del Miocè, que tenen una antiguitat de poc més de 10 milions. És a dir: la falla separa entre una banda i l'altra uns 470 milions d'anys. D'aquí la gran destrossa produïda sobre els materials més antics, que eren els més rígids. D'altra banda, l'aigua –i també el vent–, han erosionat aquests materials trinxats, i els ha esmicolat. Això ha conduit a la formació d'uns profunds xaragalls per tot arreu, dels anomenats *bad-lands*. Així, s'ha anat erosionant tota la zona, per tot arreu. Fins i tot per una carretera mal dissenyada que passa per sota i que corre perill de desaparèixer. Tot i així, és un dels indrets més interessants de la geologia de la Catalunya Central, que tard o d'hora pot entrar al Geoparc de la Catalunya Central.

**Nom del paratge**: Ribes Blaves. **Situació geogràfica**: Terme municipal d'Olesa de Montserrat, vora de la carretera que va cap a Vacarisses i Terrassa. També és molt proper a la riera de Sant Jaume, que baixa des de Vacarisses. **Situació geològica**: És un indret situat sobre la Falla Nord del Vallès Penedès, que separa la Serralada Prelitoral Catalana de la Depressió Prelitoral Catalana. Es tracta d'una falla de més de 50 km de longitud, que per aquests indrets té un salt de prop de mil metres. **Importància geològica**: Constitueix un element molt conegut i ostensible dels paisatges geològics del Baix Llobregat. Aquesta importància ve donada perquè, com a conseqüència de la falla, els materials de l'Ordovicià (llicorelles) s'han trinxat i esmicolat, per convertir-se en unes roques semblants a les argiles. Després, l'acció de l'aigua i del vent ha originat la formació d'uns espectaculars xaragalls. Cada any és visitada per persones de tot el món i gairebé tots els geòlegs del nostre país hi han passat. **Materials geològics**: Són diferents a les dues bandes. Als sectors septentrionals hi ha materials pissarrencs de l'Ordovicià (480 milions d'anys) i als sectors meridionals hi ha gresos del Miocè (10 milions d'anys). **Edat de formació**: Aquesta fractura s'ha originat durant les fases de relaxament del Plegament Alpí, farà menys de 10 milions d'anys, ja que afecta materials que ja hi eren. **Curiositats**: El nom ve del color que tenen les roques resultants de la trencadissa de les llicorelles per l'acció de la falla, d'un to gris-blavós.

# ENDESA destina enguany més de 4,4 meur al pla d'estiu de neteja i protecció dels boscos a la Catalunya Central

» La Companyia ha realitzat tales i esporgues selectives de les masses vegetals que creixen al voltant de les infraestructures elèctriques

» També s'han fet revisions termogràfiques en helicòpter de totes les línies d'alta i mitjana tensió, inspeccions acurades a peu de línia i s'ha consolidat l'ús de drons per comprovar-ne l'estat

» Com a novetat, s'ha implementat l'ús de la tecnologia LIDAR a un terç de la xarxa d'alta tensió de Catalunya, un dispositiu que realitza un escaneig làser per determinar que la distància entre la massa forestal i les infraestructures és la correcta

**Redacció.** Endesa destina enguany a la Catalunya Central més de 4,4 MEUR en el Pla anual per a la campanya de protecció dels boscos, vertebrat, bàsicament, en tres eixos principals: la neteja i cura de la massa forestal que creix al voltant de la xarxa elèctrica, la realització de termografies i les revisions exhaustives a peu de línia de totes les instal·lacions.

## Neteja de boscos

Del total de 7.631 quilòmetres de línies elèctriques que Endesa té repartides per l'Anoia, el Bages, el Berguedà, la Cerdanya, el Moianès, Osona i el Ripollès el 76,72% són aèries –o el que és el mateix, 5.855 quilòmetres–i, per tant, estan subjectes d'alguna manera a zones boscoses o amb vegetació. L'especial orografia dels boscos, com a element viu, que creix i canvia constantment, fa que la Companyia –conscient de les dimensions de la seva xarxa– destini una inversió singular per protegir els espais forestals catalans, seguint les seves directrius de sostenibilitat i protecció ambiental. Es focalitzen els espais boscosos i d'altres especialment sensibles per a la societat, que reclamen una protecció i una dedicació màxima. En concret són 495 els quilòmetres de línies aèries d'alta tensió a les comarques centrals, mentre que de mitjana tensió en són 3.615 i de baixa tensió 1.745.

## Ús d'helicòpters: termografies, LIDAR i videos HD

Dins els programes de manteniment de les línies elèctriques, i com a excel·lent mesura preventiva, la Companyia realitza revisions termogràfiques de la xarxa. Així, com a mínim un cop cada tres anys, Endesa revisa a Catalunya totes les línies aèries d'alta, mitjana i baixa tensió, així com altres infraestructures elèctriques de rellevància, com per exemple les subestacions.

La termografia consisteix a sobrevolar les línies elèctriques amb un helicòpter dotat d'una càmera de raigs infrarojos, que enregistra el cable i detecta si hi ha o no algun punt calent (amb una temperatura superior a la del mateix cable, és a dir, amb risc de sobreescalfar-se), impossible de veure a simple vista, que poden indicar un mal funcionament del cablejat per un deteriorament prematur degut a l'acció d'efectes adversos, principalment meteorològics.

Les revisions termogràfiques no només es fan amb helicòpter, sinó que també es complementen amb revisions oculars aèries a peu de línia.

Recentment també s'ha començat a utilitzar la tecnologia làser per revisar –des de l'helicòpter– que les distàncies entre la massa forestal i les línies elèctriques d'alta tensió són les reglamentàries, o be entre el cablejat i qualsevol objecte pròxim. És l'anomenada tecnologia LIDAR (Light Detection And Ranging), que enguany s'ha incorporat a un terç de la xarxa d'alta tensió de la geografia catalana.

D'altra banda, els helicòpters que realitzen les revisions també porten instal·lada una càmera de video i/o fotografia d'alta definició (HD), mitjançant la qual es pot observar el tipus de vegetació –important per saber si el creixement serà ràpid o lent– i la seva densitat, a més de detectar defectes visuals que puguin haver-hi a les instal·lacions.

## Ús de drons: inspeccions en detall d'àrees de difícil accés

Endesa utilitza, a més, i des de la campanya del 2012, drons per comprovar l'estat de la xarxa elèctrica. Aquests vehicles aeris estan equipats amb càmeres d'alta resolució estabilitzades giroscòpicament que permeten captar imatges de les línies, especialment en punts de difícil accés, i sense haver d'interrompre el servei als més de 4,3 milions de clients que la Companyia té a Catalunya.

La Companyia també utilitza aquests avions no tripulats per verificar l'amplada dels corredors i corriols de seguretat que es troben a sota i als costats de la línia i que actuen com a tallafocs.

## Millores de la xarxa

Un dels factors clau pel bon funcionament del sistema elèctric és la millora de la xarxa. Els elements més significatius on s'actua és a les línies de baixa tensió (on es substitueix els cables convencionals per cable trenat), la automatització a la xarxa de mitjana tensió, així com el canvi de cables, i el reforç de connectors, aïlladors, parallamps i proteccions diverses. A més, es realitzen revisions exhaustives de totes les instal·lacions.

Els treballs es realitzen amb la col·laboració d'agents del territori i es manté una comunicació fluida tant amb el cos d'Agents Rurals i els bombers com amb les administracions per tal de reduir al màxim possibles situacions de risc.

Així, per exemple, Endesa i el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya tenen establert mitjançant un conveni els protocols de coordinació i col·laboració en matèria de prevenció i actuació davant d'incendis forestals.

La col·laboració d'Endesa facilita les tasques d'extinció dels focs i alhora garanteix la seguretat dels cossos que ho fan possible.

**EL POU DIGITAL**
**www.elpou.cat**

Cultura i gastronomia,
Vida, Història local, Opinió,
Notícies del Pou, Política...

**I, a més, l'hemeroteca, amb trenta anys d'història manresana**

MARCS MIRALLS OBRA GRAFICA
PINTURES LAMINATS DECORACIÓ
EL TALLER
Fax. 93 872 8593 eltallerscp@gmail.com
Mel. 13 - 08241 MANRESA. Tel. 93 872 65 58

porquetprat
RÈTOLS
**NOVETAT!!** IMPRESSIÓ SOBRE MATERIALS RÍGITS (CMYK+BLANC)

OFERTA BENVINGUDA
**10% descompte**
Per a nous clients

· PANCARTES PUBLICITÀRIES · VINILS ADHESIUS · IMPRESSIÓ GRAN FORMAT · RETOLACIÓ VEHICLES
Jorbetes 40-42 · 08241 Manresa · T 93 876 84 58 · retols@porquetprat.cat

**FIBRACAT**
Descobreix què pots fer amb
la fibra òptica més ràpida de Catalunya.
**Informa't**
PASSEIG PERE III, 15
08242 MANRESA
93.874.21.52
WWW.FIBRACAT.CAT

**ESCOLA DE MÚSICA**
Sacosa, 17
Telèfon 93 872 83 15
08242 MANRESA
esclat@esclatmusica.cat
www.esclatmusica.cat

**CURS 2017-18**
**MATRÍCULA OBERTA**
**Tardes de 6 a 9h**

- TALLER DE MÚSICA PER A NADONS
- INICIACIÓ A LA MÚSICA, a partir dels 3 anys
- SAMI, Basat en el mètode ORFF, de 6 a 9 anys
- INSTRUMENTS CLÀSSICS, MODERNS I TRADICIONALS, a partir dels 8 anys
- LLENGUATGE MUSICAL I HARMONIA MODERNA
- ORQUESTRA, MÚSICA DE CAMBRA
- TALLERS INSTRUMENTALS I COMBOS DE MÚSICA MODERNA
- MÚSICA PER A ADULTS: Llenguatge musical, instruments, combos, Cor d'adults i Gospel
- TAMBÉ MÚSICA ALS MATINS I DISSABTES

**GRUPS REDUÏTS - DESCOMPTES FAMILIARS - HORARIS A CONVENIR**

*vine a veure'ns i informa't!*

# Caminem

Ignasi Cebrian

Caminar ens permet explorar el paisatge, tant exterior com interior, per això és una excel·lent eina per conèixer, pensar i crear. Caminar és un mitjà de comunicació amb el món. És quan el cos i el paisatge es tornen indivisibles. Tot queda reduït a les dimensions corporals. I, sobretot, caminar és un gest que ens permet habitar el món. Els nous espais ens conviden a travessar-los de la manera més senzilla, caminant i fent-los nostres.

Sens dubte, caminar comporta una millora per a la salut. Es diu que els humans, els nostres avantpassats, els que vivien a la sabana africana, una de les activitats que feien més sovint era caminar per buscar recer i trobar menjar escàs, alguna arrel, alguna fruita... Caminaven una dotzena de quilòmetres diaris. Per menjar, per sobreviure, s'havia de caminar. El nostre cos estava i està adaptat a caminar i a l'escassetat d'aliments. Caminar és bo tant per a la ment com per al cos. *Mens sana in corpore sano*, ja ho deien els nostres avis. També és sabut que caminar al llarg de la vida eixampla les capacitats cognitives de la gent i sembla que també incrementa la creativitat. Després d'una bona caminada gairebé sempre tornem transformats, carregats de força i amb la curiositat renovada.

Per caminar només cal sortir de casa. A Manresa, l'entorn natural i rural per començar a fer les primeres passes d'una llarga caminada el tenim a tocar. Podem accedir amb total facilitat als diferents itineraris que recorren el nostre rodal, l'Anella Verda. Un total de set itineraris locals: el de Collbaix, el de la riera de Rajadell, el dels pous de glaç i la riera de Guardiola, el del Cardener al Llobregat, el dels cingles del Llobregat, el del regadiu de Viladordis, el del regadiu del Poal i el Cardener i el Puigberenguer. Tots reflectits i dibuixats en un mapa publicat per l'Ajuntament de Manresa i l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

En resum, sortint a caminar aconseguirem conèixer millor el nostre paisatge urbà i habitar-lo per tal de no malmetre'l amb l'oblit. I de passada tindrem una millor salut mental i física. L'escriptor Henry D. Thoreau deia que no podia mantenir la salut si no dedicava quatre hores diàries a deambular per boscos, turons i praderies. Considerava el fet de caminar com un deslliurament dels lligams més mundans.

Caminant a la vora de la Sèquia

# Silvana Márquez. Veneçuela

«A Veneçuela és molt difícil trobar un edifici com Crist Rei, tan antics com els d'aquí i ben preservats, que formen part de la memòria històrica de la ciutat»

Em dic Silvana Màrquez i actualment sóc hostessa de vol, tot i que he passat gran part de la vida vivint del sector de la restauració i treballant en llocs com el Granier d'aquí Manresa. Sóc de Veneçuela, d'una ciutat de la frontera amb Colòmbia, concretament de San Cristóbal, encara que vaig viure gran part del meu temps allà a Caracas. La meva història d'arribada a Manresa es remunta a quan subsistíem gràcies al negoci de lactis que la meva mare havia obert davant de casa. Davant de la nostra botiga casualment sempre hi havia una senyora d'uns 70 anys venent roba interior, i aquella innocent dona va ser la que més endavant ens va introduir en aquest meravellós país i la seva cultura. Quan jo tenia uns 12 anys, el 2003, la situació al país era nefasta, el govern de Chávez cada cop era més autoritari. Nosaltres per aquest motiu, vam decidir seguir els passos de les meves tietes i emigrar cap als Estats Units, tot i que el país on anhelàvem crear el nostre propi somni americà ens va denegar l'entrada.

Quan ja pensàvem que no podríem sortir del país, va ser el moment en què la senyora que habitualment venia davant de la botiga de la meva mare va entrar en joc. Un dia, parlant amb la botiguera justament poc després que assaltessin el meu germà enmig del carrer, la dona va oferir a la meva mare visitar la seva ciutat natal, Manresa, com a cuidadora durant el període d'estiu d'aquell mateix any. La meva mare va acceptar i va viatjar a Manresa, on va aconseguir estalviar els diners necessaris per revifar el negoci de productes lactis, que llavors estava en decadència i tota la família en depenia. Un cop passades les vacances, la meva mare va tornar a Veneçuela amb la maleta carregada de nous projectes i regals per a tots nosaltres. Però a causa d'un robatori ens vam tornar a quedar sense diners per al negoci, així que la meva mare va prendre la decisió de tornar i començar a Manresa una nova vida, però aquest cop ho faria amb nosaltres.

En l'ambient de Manresa vaig poder desxifrar un petit fil conductor que em recordava Caracas, l'esperit de poble. Tot i així, en arribar a Manresa em va impactar molt la forma tan diferent de comportament entre els espanyols i els veneçolans. He observat com aquí la gent és més seriosa, però al final t'acaben agafant confiança i acceptant com un més. Pel que fa a la ciutat, em semblava tot molt diferent del que hi havia a Caracas. Allà és impossible trobar un edifici com la Seu ni tan sols com Crist Rei, edificis molt antics i ben preservats que formen part de la memòria històrica de la ciutat. A Veneçuela, la majoria provenen de la colonització espanyola, és a dir, que són posteriors al 1600. També em va impactar el trànsit de la ciutat, ja que a Veneçuela, el volum d'automòbils que circulen per les carreteres és molt superior al que es troba aquí. Potser això és a causa de la bona condició de les carreteres i els carrers d'aquí, ja que allà tots estan descuidats i no tenim bones connexions. El meu lloc preferit de la ciutat és la part del Congost que connecta amb Collbaix, ja que es veu Montserrat i les vistes són exquisides.

«El meu lloc preferit de la ciutat és la part del Congost que connecta amb Collbaix, ja que es veu Montserrat i les vistes són exquisides»

**CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA MONTSERRAT**
SLC Manresa – SCC Bages.
Carrer de Jaume I, 8, 2n Tel. 93 872 17 07
manresa@cpnl.cat
www.facebook.com/SLCdeManresa

## S'obre el termini d'inscripció als Cursos de català per a adults

El Centre de Normalització Lingüística Montserrat ofereix cursos de tots els nivells, des de l'inicial fins al nivell superior C2, de forma presencial, en línia o combinant les dues modalitats.

Tothom qui vulgui fer un curs i que no tingui cap certificat acreditatiu en llengua catalana ha de fer una prova de nivell a la nova seu del Centre de Normalització: al passeig de Pere III, 68 (entrada per la plaça 11 de Setembre) de Manresa. Cal trucar abans del 20 de setembre per demanar hora.

Lainscripciógeneralalscursosdelsnivells inicial i bàsic 1 és a partir del dia 21 de setembre; del bàsic 2, bàsic 3 i elementals a partir del dia 22 de setembre, del nivell superior (C2) a partir del dia 19 de setembre, i dels-nivellsintermedis idesuficiència a partir del 25de setembre.

El preu dels cursos varia segons el nivell i, en la majoria, hi ha entre un 70% i un 50% de reducció de la matrícula per a persones en situació d'atur, pensionistes o jubilades, entre d'altres.

Els cursos es corresponen amb els nivells del **Marc Europeu Comú de Referència** (MECR) i, un cop superats, permeten obtenir el **certificat oficial**. A més, els cursos bàsics ofereixen la certificació vàlida per als informes d'arrelament.

Les persones interessades podeu trucar al 93 872 17 07 o visitar la pàgina webdelCNL www.cpnl.cat/xarxa/cnlmontserrat/cursos

FISIOAPUNT vitality
fisioteràpia

**Fisioteràpia**

**Podologia**

**Osteopatia**

**Medicina tradicional xinesa**

**Psicologia i neuropsicologia**

- Teràpia manual, punció seca, control motor, tècnica de córrer
- Estudis de la marxa, tractament afeccions del peu, peu diabètic per CatSalut
- Osteopatia pediàtrica, obstètrica i ginecològica
- Acupuntura, ventoses, auriculoteràpia, fitoteràpia
- Programació Neurolingüística, mindfulness, psicologia positiva

**Per tot això i molt més, pots comptar amb nosaltres, estem a punt.**

Telèfon
**93 877 23 97**

Adreça
**Divina Pastora, 13-15, baixos 1r**
**08241 Manresa**

Black

# Montserrat Soler Sellarès

Jordi Sardans
Fotos: Francesc Rubí

Premiada al Congrés Nacional d'Urgències i Emergències, celebrat l'any passat a Burgos, pel treball *Factors predictius de lesió intracranial en els traumatismes cranioencefàlics lleus*, és infermera del SEM de la Fundació Althaia, on treballa en l'àrea d'Emergències. Doctora en Infermeria des del febrer del 2016, exerceix de professora en la Facultat de Ciències de la Salut d'UManresa. El Pla Estratègic de Recerca i Innovació en Salut (PERIS) del departament de Salut de la Generalitat, que estimula la investigació, li ha permès entrar de ple en l'equip d'Innovació i Recerca de l'Hospital, per ampliar els resultats dels seus estudis amb una beca per aprofundir en les investigacions sobre el Glasgow 13.

—Quins són alguns dels factors predictius en lesions de traumatisme cranial?

—La commoció cerebral recuperada (inconsciència), l'amnèsia posttraumàtica, la repetició, l'edat, els vòmits, l'anisocòria (alteració de les ninetes), l'otorràgia (sang a l'orella) i el Glasgow 13.

## L'escala de Glasgow

—Quins són els paràmetres de l'escala de Glasgow?

—L'escala de Glasgow s'utilitza per fer una valoració del nivell de la consciència i es valoren tres apartats: la capacitat d'obertura ocular, la reacció motora i la capacitat verbal. Segons el resultat, el traumatisme es valora com a lleu, moderat o greu. En una escala en què 3 és greu i 15 lleu; de 3 a 8 es considera greu i el pacient està normalment inconscient; moderat, de 9 a 12, en estat semiinconscient, però en molts casos ja cal intubar; i de 13 a 15 és lleu, amb bon pronòstic, de manera que el pacient s'adreça a l'hospital de referència o

al CAP corresponent. Però, l'experiència i un estudi em demostra que un grupet del Glasgow 13, concretament un 57% dels pacients lleus, han saltat al paràmetre moderat i poden tenir lesions intracranials i més complicacions neurològiques. Si podem demostrar clarament aquest canvi de lleu a moderat, caldrà modificar protocols d'actuació, per poder derivar el pacient a un hospital de tercer nivell i optimitzar el temps d'una atenció especialitzada.

—Per què sovint no es detecten, en un primer moment, els traumatismes lleus?
—En general sí que es detecten, però amb una valoració clàssica, la classificació de lleu sempre alenteix el procés. Si es pogués fer un estudi multicèntric, comparant els resultats de l'estudi principal, segurament s'aniria més ràpid a l'hora d'emetre un diagnòstic. Aleshores, caldria canviar de paràmetre de lleu a moderat. Segons les guies italianes, franceses i argentines, els pacients amb Glasgow 13 són moderats, però en països com Espanya, EUA o Escandinàvia, es considera que estan dins del grup de lleus.

—Quines són les causes més habituals d'aquest tipus de lesions? Qui té més risc?
—En tenen més els homes d'uns 40 anys que les dones, en edat laboral, ja que depèn molt del tipus de feina. Ara que fa uns anys que la construcció està en crisi s'ha notat també una baixada d'aquest tipus d'accident laboral. També aquests últims anys han disminuït els accidents de trànsit, per la millora de carreteres, cotxes més segurs i controls de velocitat. En canvi han augmentat els accidents a causa de la pràctica de l'esport, tant pel que fa a bicicletes, motos o esquí, i els accidents en la gent gran, sobretot a causa de les caigudes. En aquest cas, són més les dones que els homes, sobretot al Bages, que és una de les zones amb la població més envellida de Catalunya.

—L'estudi es fonamenta en mig miler de pacients atesos entre el 2005 i el 2012 pel SEM al Bages. Com estructures la informació?
—Concretament, 516 pacients amb una edat mitjana de 44 anys, majoritàriament homes, amb lesions produïdes sobretot per accidents de trànsit i també algunes caigudes. Inicialment cal fer un estudi quantitatiu per marcar uns objectius amb una metodologia adequada. Tot seguit, parteixo de l'anàlisi de les dades, recollides en l'informe assistencial. Observo les seves constants vitals i la clínica neurològica, prehospitalària i l'informe d'arribada a urgències. Després, el resultat del TAC o escàner per veure exactament el tipus de lesió o fractura. Això ens permet a l'equip dictaminar si ha d'anar a un hospital, a l'UCI o a planta. Pel que fa a l'estadística, he comptat amb l'ajuda del departament de Recerca i Innovació d'Althaia, i més concretament de la doctora Anna Arnau. Des de l'any 1953, amb revisió de l'any 2000, les infermeres tenim quatre deures fonamentals: promoure la salut, prevenir la malaltia, restaurar la salut i alleujar el patiment dels malats. El codi ètic CIE ens permet treballar en retrospectiva, però per fer-ho en prospectiva sempre cal demanar permís als pacients.

## PERIS

—En què consisteix l'ajut a la recerca que has rebut del PERIS?
—Es tracta d'una beca que m'atorga uns diners perquè em puguin suplir en l'activitat laboral. La idea final és que en pugi sorgir una segona tesi que amb el temps anirà a càrrec d'Anna Portabella. Hem tornat a demanar tots els permisos necessaris per poder fer la comparació de les bases de dades de les principals ciutats catalanes, per tal de poder aplicar el model predictiu. Que sigui útil a través de les App i de les derivacions corresponents.

—En aquest estudi multicèntric de gran abast vols ampliar els resultats o aprofundir en les investigacions?
—Tot plegat. Les dues qüestions són importants per demostrar el que ja hem vist en l'estudi retrospectiu. Tant de bo que el resultat final sigui rellevant per poder treure el Glasgow 13 de la categoria de lleu, passar-lo a moderat i minimitzar la lesió cerebral secundària.

—Quan els traumatismes són lleus, també produeixen seqüeles o lesions neurològiques?
—No sempre, però sí que les poden produir. Per exemple, els cops que reben els futbolistes o els boxejadors al cap els poden produir demències més avançades.

—Quina opinió et mereix l'actual conseller de Salut, Antoni Comín?

—Després de ser guardonada al Congrés de la Societat Espanyola de Medicina d'Urgències, l'hospital de Sant Joan de Déu de la Fundació Althaia em va presentar per aprofundir en el projecte d'investigació *Factors predictius de lesió intracranial en els traumatismes cranials lleus assistits en el mitjà extrahospitalari*, conjuntament amb 19 centres de recerca més de l'àmbit hospitalari i dels centres d'atenció primària de Catalunya. El dia de rebre l'ajut de mans d'Antoni Comín a l'Auditori de Barcelona estava molt impressionada, perquè em vaig sentir sola a l'hora d'anar a recollir el premi. El conseller em va semblar una persona agradable i amb ganes de potenciar la investigació i l'atenció primària.

## SEM

—Com actua habitualment el vostre equip de la base SEM?
—Entrem a les vuit del matí, fem el canvi de guàrdia i passem revisió diària pel que fa als productes de farmàcia i als diversos aparells. Ens incorporem a la guàrdia, esperem que ens avisin per l'emissora i, mitjançant un codi, ens fem una idea del que ha passat i del tipus d'emergència que ens cal atendre. En dos minuts hem d'estar dins l'ambulància. A través d'una pantalla interna ens arriba la informació del que ha passat: accidents de trànsit, atenció a domicilis per infarts, parts, etc. Ens trobem de tot, des de pacients en estat crític a d'altres amb greus trastorns psiquiàtrics. Fem una primera atenció, valorem si la situació del pacient és lleu o greu. En aquest cas, si cal, l'intubem i traslladem el pacient a un centre. En

alguns casos, si ens falten recursos demanem l'helicòpter o més ambulàncies bàsiques. Per exemple, en un cas de ferits en una mina de la comarca vam sol·licitar de seguida psicòlegs per als familiars. Algunes vegades també fem trasllats d'UCI a UCI. Quan hem acabat tornem a la base i fem reposició de tot el material per a la propera sortida.

—La teva feina com a infermera ha canviat amb els anys?
—Si, sobretot perquè al començament treballàvem amb materials molt diferents. Ara són molt més específics. El que no ha canviat és el fonament de la nostra professió, cuidar i estar al costat dels pacients i informar-los del que els passa. També és diferent estar a Urgències, on reps tota la gent que ens arriba, amb problemàtiques diverses i algunes lleus, que a Emergències, on sempre són sortides crítiques, que necessiten una formació específica.

—La majoria de pacients són agraïts?
—La veritat és que hi ha de tot. Normalment quan els anem a buscar és perquè es troben en un moment delicat i la majoria agraeixen el suport que els donem. Ara bé, també és veritat que després alguns ja no se'n recorden.

—Però, t'has trobat en situacions desagradables?
—Sí. Però tal com dius són situacions més que persones concretes. He vist suïcidis, morts a les mines, on els familiars pateixen situacions molt tenses... En la nostra professió el secret professional és sagrat, per això no et puc explicar situacions concretes. Ara bé, sí que et puc dir que de vegades, en determinades situacions, riem molt. Per exemple, quan ens vam trobar amb unes oques, a l'entrada d'una casa als afores d'un poble, que no ens deixaven entrar per atendre els pacients. Es va poder solucionar, però més d'un de nosaltres va rebre alguna picada dels becs. Com s'ha demostrat en els atemptats de Barcelona, tots som un equip. Cadascú de nosaltres sap que treballa amb persones i fem en silenci la nostra funció extrahospitalària.

—Manresa està preparada per respondre eficaçment a un atac terrorista?
—És obvi que les grans ciutats com Barcelona o Madrid tenen més recursos i personal que Manresa. Però penso que sí que estem preparats per superar qualsevol situació d'emergència, inclòs un atac terrorista.

—T'has trobat en situacions greus que t'hagin fet replantejar la feina?
—He viscut situacions molt greus, però mai no m'he replantejat deixar aquesta feina. Fonamentalment perquè fa molts anys que la faig i només sé treballar d'això. Portem a sobre una motxilla, com tothom. De vegades hem d'acompanyar persones que coneixem, però forma part de la nostra tasca.

> «A UManresa es fan estudis des de diplomatura a grau, amb doctorats inclosos. Tenim clínica universitària i, a més de les classes magistrals, disposem d'unes pràctiques in situ. Això ens permet estudiar com es treballa»

—Hi ha molta diferència entre el treball diari d'una infermera i la investigació?
—Sí, hi ha molta diferència. Ara bé, quan vaig entrar al SEM l'any 2006 vaig fer molta formació, acompanyada de la investigació. Penso que algunes infermeres infravaloren la seva feina i caldria que publiquessin estudis i demostressin les seves capacitats. Crec que s'ha de complementar la teoria amb la pràctica. En el meu cas, m'agrada molt fer hores de classe, on puc aportar coneixements de la meva experiència i ensenyar la professió a noves generacions. Personalment, també aprenc molt en aquesta nova faceta.

## Professora i investigadora

—Quina és la teva feina com a professora dels estudis d'Infermeria?
—Faig classes als darrers cursos, tercer i quart del Grau d'Infermeria sobre els pacients crítics, tant d'Urgències com d'Emergències, dins la meva especialitat. He participat com a instructora de simulació en diverses situacions que s'han fet a la FUB, amb pacients crítics. També dedico temps a preparar i coordinar les classes en uns moments en què creix la recerca a la Universitat de Manresa.

—És un estímul per al professorat, el fet de tenir una facultat de Ciències de la Salut a la ciutat?
—En el meu cas segur que sí, perquè m'ha estat més fàcil. M'agrada treballar amb equips nous perquè els veig amb moltes ganes d'aprendre, i jo també continuo aprenent. En uns moments en què Manresa està en creixement estimula formar equips que puguin ser actius. També faig de tutora en els treballs d'investigació de final de grau.

—Quan i d'on ha sorgit el teu interès per la investigació?
—En acabar el màster, la meva tesina ja anava dirigida cap a la recerca. Volia fer classes a la FUB, però era molt conscient que em mancava el doctorat. Un cop feta la tesi d'Infermeria a Girona, vaig tenir clars els passos a seguir gràcies a la doctora i tutora Dolors Juvinyà Canals. Fins aquell moment, mai no havia pensat dedicar-me a la investigació, que per altra banda, és una tasca molt esgotadora.

## FUB

—Com valores l'evolució de l'Escola d'Infermeria?
—Hem passat en pocs anys de tenir una petita escola a una UManresa molt gran, amb moltes branques com Podologia, Fisioteràpia, Educació Infantil, Empresa, etc. Amb estudiants de tot l'estat i alguns provinents de l'estranger. S'ha creat un campus universitari important i la FUB ha esdevingut una empresa seriosa. Ara es poden fer estudis des de diplomatura a grau, amb doctorats inclosos i nous objectius més ambiciosos. També disposem d'una clínica universitària amb material molt complex. De manera que a més de les classes magistrals disposem d'unes pràctiques *in situ*. Això ens permet estudiar com es treballa.

—Quina opinió et mereix la FUB?
—És una empresa gran que continua en creixement. A la bona qualitat de l'ensenyament, ara s'hi han afegit els estudis de grau i dels màs-

ters que complementen la formació dels estudiants. Penso que hi ha un bon equip de professorat que es complementa amb professors col·laboradors de qualsevol matèria. També hi observo molta gent jove i unes ganes enormes de participació.

—Què et sembla la unió de Vic i Manresa en una universitat conjunta a la pràctica?
—En aquest cas, ajuntar les dues universitats penso que ha estat un fet natural, ja que hi havia un interès mutu. Els de dalt ens marquen unes línies de treball semblants, però en el meu cas, com a professora de base, he de dir que no tinc cap contacte directe amb els professors de Vic. A UManresa és fàcil treballar-hi a gust.

## Fundació Althaia

—Com valores l'actuació de la Fundació Althaia pel que fa a la seva centralitat dins la medicina manresana?
—Inicialment ens va doldre quan els petits hospitals de la ciutat es van anar fusionant en una fundació més gran, però també hem de reconèixer que a la llarga ha estat per treballar millor i d'una manera més professional. Des de la Generalitat, els hospitals de Catalunya s'han anat unificant i per tant estem en la mateixa línia d'actuació. La Fundació Althaia ha anat creixent a mesura que anava tenint més especialitats. Ha crescut absorbint els CAP i també en l'àmbit comarcal, i ha millorat molt en la formació feta des d'aquí. En aquests moments penso que hi ha molta qualitat, reforçada pel fet que fins i tot venen metges de Barcelona que hi exerceixen part de la seva professió. També hi ha estudiants de MIR i, pel que fa a la Infermeria, les noves investigacions ens obliguen a reciclar-nos constantment.

—Quina és la vostra vinculació a la ciutat?
—Molt gran. Hi estem vinculats des de fa molts anys. El 2 de maig d'enguany, que és el Dia de la Infermeria, el SEM de Manresa vam ser nomenats infermers de l'any en un acte que va tenir lloc a l'hospital de Sant Andreu. Es va valorar la nostra tasca com a instructors de suport vital bàsic. Col·laborem amb associacions, instituts i hospitals en la formació d'auxiliars, portalliteres o metges per fer la reanimació. Som presents a la Setmana del Cor, dins la medecina de l'esport, formem part del dispositiu del Correfoc de Manresa, on tenim un hospital de campanya...

—Finalment, el 112 és el vostre telèfon d'emergències, oi?
—Sí. Abans era el 061, però des de fa un temps hem adoptat el número d'emergències europeu, que és el 112. Des d'aquest número, les operadores poden derivar el demandant cap a la urgència que necessiti: bombers, policia o sanitaris. És un número gratuït que funciona també sense la cobertura de l'operadora.

## el perfil

Montserrat Soler Sellarès neix el 5 de setembre de 1966 a Manresa. És la segona de quatre germans. El seu pare, Jacint, és de Castellcir i havia treballat com a obrer metal·lúrgic a la Lemmerz. La seva mare, Maria, és manresana. El seu avi matern regentava la cistelleria del carrer de Puigterrà de Dalt i la seva mare va ser durant anys dependenta a la cafeteria de Sant Joan de Déu. Casada amb Lluís Atcher, professor de música a l'IES Lacetània, tenen tres fills: Marta, Aina i Arnau. Va començar els estudis de Bàsica a l'Oms i de Prat, d'on passa al'institut Lluís de Peguera a fer BUP i COU. Mentre estudiava Infermeria a l'Hospital Clínic de la Universitat de Barcelona, entra a treballar com a auxiliar de clínica al Centre Hospitalari de Manresa. Diplomada en Infermeria el 1990, la traslladen a la planta de traumatologia del Centre i el 1991 passa al servei d'urgències, sempre com a infermera. El 1995 s'incorpora al SEM d'urgències, on un dia a la setmana, com tothom, li correspon fer emergències. El 2006, amb la fusió hospitalària es crea Althaia i s'ordenen les places de tal manera que passa a ser infermera d'emergències, fins a l'actualitat. Com que el SEM és un grup molt actiu, aposta per la docència en el màster d'emergències de la FUB, cosa que li permet entrar com a professora col·laboradora contractada al Grau d'Infermeria, el 2009. Diplomada en Infermeria el 2007, fa un màster oficial integral del malalt crític i emergències, a l'Hospital Clínic, que li dona crèdits per fer el doctorat. Des del 2012 fa el doctorat d'Infermeria a la Universitat de Girona. El febrer del 2016, defensa la tesi *Les mesures de seguretat en els pacients amb traumatismes cranials lleus assistits en el mitjà extrahospitalari*. Aleshores, entra a formar part de la plantilla de professors de la Facultat de Ciències de la Salut, d'UManresa, on pot combinar experiència amb docència. El juny del 2016 va al Congrés Nacional d'Urgències i Emergències de Burgos, on presenta una part de la tesi i guanya el primer premi estatal. Quan la Generalitat ofereix la beca PERIS, des de l'hospital li recomanen que s'hi apunti i la hi concedeixen. La beca comprèn des de l'abril al desembre del 2017, a mitja jornada laboral, dins del departament de Recerca i Innovació de l'Hospital. De moment. arrenca l'estudi tornant a demanar els permisos al SEM de Barcelona, per tal de poder recollir les dades als SEM més importants de Catalunya i completar un parell d'articles científics de la seva tesi, en la revista *Emergencias*, i en una altra d'europea. Envoltada de gent activa i emprenedora, el passat mes de juny va participar en el llibre *Mobilitzacions-Immobilitzacions dels pacients*, de la FUB, en un parell de capítols, conjuntament amb un grup personal tècnic i d'infermeria de Manresa. Al llarg de la seva vida professional també ha participat en diversos cursos d'atenció primària i en alguns postgraus vinculats a les urgències. De jove havia col·laborat a Tabola i durant deu anys –fins el 1995– havia estat membre del grup Rialles.

patrimoni ciutadà

# Casa Torras Vigué

Lluís Virós. Foto: Francesc Rubí

El carrer de Sant Miquel és un dels més deteriorats de la ciutat, com recollia un reportatge d'**El Pou de la gallina** de fa uns mesos, però havia format part del centre econòmic i social, amb edificis senyorials com aquest del passatge que forma el carrer de Sant Miquel, just davant del de la Sabateria. És una casa d'estil eclèctic perquè es va construir el 1871 en estil historicista i s'hi va fer una reforma modernista a càrrec d'Ignasi Oms i Ponsa, al principi del segle XX.

Es tracta d'una casa d'habitatges entre mitgeres amb planta baixa i cinc pisos. La planta és irregular i la coberta és en forma de terrat. La façana en conjunt és força equilibrada, està ordenada simètricament amb una verticalitat marcada pels tres eixos d'obertures que corresponen als tres portals de planta baixa. Des del primer pis fins al quart, les obertures són portes balconeres. Els pisos es jerarquitzen ja que cada pis és més baix a mesura que pugem i pel diferent tractament dels balcons: en la primera planta el balcó és corregut entre les tres portes i de la segona a la quarta hi ha balcons petits als costats mentre que al mig hi ha barana sense balcó. A la quarta planta hi ha tres dobles finestres d'estil historicista neoromànic. En la façana també destaquen elements decoratius d'estil historicista eclèctic com el parament de carreus simulats, les mènsules sota els balcons i la gran cornisa i línies d'imposta a cada pis. A la planta noble es conserven pintures originals als murs. La finca es va restaurar els anys setanta i recentment ha estat adquirida i s'està tornant a rehabilitar.

El catàleg de Manresa protegeix el volum, l'aspecte exterior de l'edifici pel seu valor artístic, estilístic i històric. La casa és una mostra important d'arquitectura eclèctica del centre de la ciutat, on hi ha edificis d'una certa categoria promoguts per la burgesia.

**Fe d'errada:**
En l'article publicat fa dos números sobre la casa Planell hi ha un error en la data de construcció que constava en el cadastre, el 1832. Segons dades facilitades per Josep Galobart, basades en documents notarials i municipals més fiables, el 1853 s'iniciava la construcció i la casa es devia acabar entre 1856 i 1857.

# Els vins del Bages fan costat a la cultura

L'art de maridar o harmonitzar el vi amb diverses manifestacions artístiques o culturals és un fenomen relativament nou, nascut a partir de la promoció i la difusió de la cultura del vi.

Jordi Estrada

Un dels maridatges bagencs més consolidats entre el vi, representat pels cellers de la Denominació d'Origen Pla de Bages, i l'àmbit artístic el trobem a *Visuals*, un cicle d'experimentació a l'entorn de les arts plàstiques que, des de la sisena edició, el 2012, ha incorporat el món del vi com a eix inspirador. Any rere any, les entitats organitzadores del certamen (DO Pla de Bages, Taula d'Arts Visuals de la Catalunya Central i Ajuntament de Manresa) proposen un element relacionat amb el vi (els ceps, les botes, les parets de pedra seca, les barraques de vinya, els cellers, etc.) com a pretext creatiu per a les diferents manifestacions artístiques (fotografia, escultura, pintura, etc.) Per a Yolanda Esteve, tècnica de Cultura de l'Ajuntament de Manresa, vinculada a Visuals des del primer moment, «a través dels maridatges, al vi se li dona un valor afegit i la imatge de la DO adquireix distinció. I els artistes, per torna, guanyen en visibilitat». Segons Josep Brunet, president de Foto Art, el resultat d'aquesta col·laboració entre els cellers i els artistes «té un efecte multiplicador, més que no pas una simple suma d'experiències». Considera que «el vi crea un clima tal de complicitats que fa que pugui combinar i maridar amb tot». Del mateix parer és Eva Farré, secretària del Consell Regulador de la Denominació d'Origen del Pla de Bages, quan afirma que «el vi marida amb gairebé tot: fins i tot amb la salut i l'observació d'estels». Això darrer ho diu a propòsit de la proposta d'enguany de la biblioteca d'Avinyó de fusionar vi, glosa improvisada i observació nocturna, en el marc del projecte Biblioteques amb DO.

## El vi i les lletres

A iniciativa del Servei de Biblioteques del Departament de Cultura, un total de 53 biblioteques públiques de les 11 DO vínicoles catalanes organitzen cada any, durant el mes assignat (en el cas del Bages, el gener), activitats de promoció conjunta del vi i la lectura, les quals consisteixen en vermuts literaris, clubs de lectura, recitals poètics, recorreguts per les vinyes, etc. Del Bages hi participen les biblioteques d'Artés, Avinyó, Manresa (Ateneu Les Bases), Navarcles i Sant Fruitós de Bages. És de destacar que en l'edició d'enguany s'ha incorporat un concurs de fotografia (Vinstagram).

El maridatge entre els vins de casa nostra i la literatura compta ja amb una tradició d'anys. Robert Martí, president de la Confraria dels Vins del Bages, recorda els sopars literaris celebrats en el marc de les primeres edicions del cicle Tocats de Lletra, en què ell mateix comentava els vins que acompanyaven plats inspirats en textos literaris d'autors catalans. Robert Martí i Francesc Baltiérrez, exsecretari del Consell Regulador i actualment membre de la Confraria, remarquen que des de la Confraria organitzen sobretot maridatges entre la gastronomia i el vi, «però també n'impulsem l'assaboriment com a beguda de companyia d'una bona lectura o una audició musical». I posen

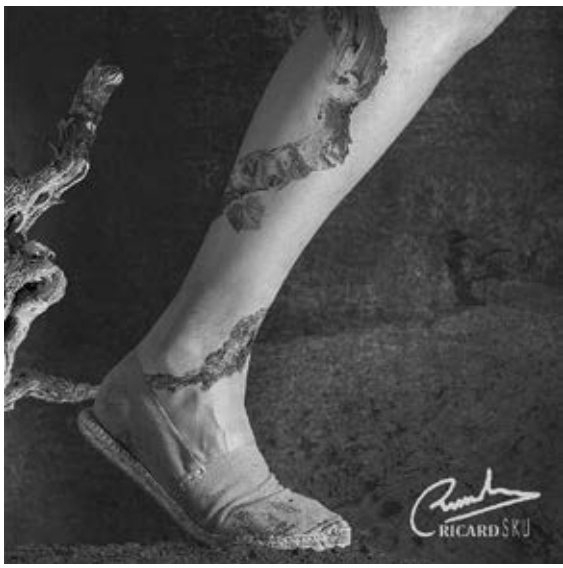


Fotografia de Ricard Escudero
(*Terra de vincles*, Visuals 2017)

com a exemple el maridatge entre vi i música, presentat pel musicòleg i expert en vins, Marcel Gorgori, el 2015, «sessió que, vist l'èxit que va tenir, no estaria malament de repetir», comenta Martí.

Els vins del Bages també han estat presents, des del 2015, en l'acte de presentació pública de les obres finalistes del premi de novel·la Amat Piniella. En el transcurs del col·loqui amb els autors, es du a terme un tast de vins, escollits d'acord amb la temàtica, l'estil, el to i les referències geogràfiques de cada llibre. L'any 2014, d'altra banda, l'Oller del Mas va acollir la presentació del volum *Tot és possible*, un recull de textos del col·lectiu Narradors Centrals, maridada amb vins d'aquest celler, i més recentment al celler El Molí de Collbaix s'hi ha presentat, entre ceps i vins, el darrer llibre de Màrius Serra, *D'on trec el temps,* en un acte coorganitzat per la biblioteca de la FUB i la DO Pla de Bages.

## Els altres maridatges

Al llarg dels vint-i-dos anys d'història, la DO Pla de Bages ha col·laborat en innombrables i diversíssims maridatges, alguns d'ells organitzats pel mateix Consell Regulador. El vi ha estat maridat amb el patrimoni (rutes per les tines combinades amb tast de vins), la natura (sovint conjuntament amb el grup Meandre, a l'entorn de l'Anella Verda; sopar a la vinya de Maracans del celler Solergibert), el coneixement (com la jornada d'Enoturisme al Bages, que va tenir lloc el març del 2017), i la música (Tastos amb ritme, en el marc de Nocturna Vinum [Festa de la Verema]; Vinyasons (Oller del Mas), amb concurs de pintura ràpida i fotografia; festival Elles (Celler Mas de Sant Iscle).

En altres ocasions, el maridatge ha consistit a encarregar a un artista la creació de l'etiqueta del vi. Va fer-ho fa uns anys Masies d'Avinyó entre els vins Abadal i l'artista plàstic Quim Falcó i, actualment, és el Celler Sanmartí de Sallent qui anualment encarrega a un artista l'elaboració de l'etiqueta. Baltiérrez fa notar que el maridatge entre el vi i els artistes ve de lluny: «Les grans DO disposen d'edificis i cellers construïts per arquitectes de renom» i cita Domènec i Muntaner, Jujol, etc.

Joan Francesc Baltiérrez, exsecretari del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages; Eva Farré, secretària actual del Consell Regulador, i Robert Martí, president de la Confraria de Vins del Bages.

A Manresa i al Bages la cultura dels maridatge està ben arrelada, entre altres raons per la bona sintonia existent entre els cellers, el Consell Regulador, la Confraria, les entitats culturals i les institucions. I és que, segons Yolanda Esteve, «entre tots hem sabut crear una dinàmica de visualització del vi», amb el benentès, afegeix Eva Farré, que «la intenció de la DO a l'hora de col·laborar en els maridatges no és tant promocionar uns determinats vins, sinó promoure la cultura del vi». Un vi que ja no és aquella copeta per brindar al final d'una festa, sinó un producte artesà, viu, sensual i significatiu.

LLIBRERIA – PAPERERIA
RUBIRALTA 100 anys
Born, 24 - 08241 Manresa - Tel. 938724130
rubiralta24@hotmail.com

parcir
EDICIONS SELECTES
LLIBRES PARCIR
Àngel Guimerà, 74 ▪ 08241 Manresa ▪ Tel. 93 873 38 82
www.parcir.com ▪ parcir@parcir.com

## quadern obert

Josep Morral

MÚSICA. Marc Vilanova

# Per començar bé el curs

Començant per la sala Stroika, la banda manresana Los Valientes ens portaran la seva proposta *garatgera* i irreverent. La jove banda busca fer-se un lloc a l'escena musical catalana amb un repertori fresc i contundent, ple de melodies punkroqueres influïdes per les millors bandes del panorama *shoegaze* (9 de setembre, 22.30 h). Canviant d'espai cap al teatre Kursaal, la cantautora manresana Anaïs Vila torna per presentar el seu segon treball discogràfic, *Fosc, cançons per veure-hi clar*. Música d'orfebreria amb altes dosis de sensibilitat i emoció (9 de setembre, 21 h). Deixant els artistes de la nostra ciutat, destacarem dues altres propostes per aquest final d'estiu al teatre manresà. Per una banda, la visita de Bella Ciao, Jaume Arnella i Carles Belda al Conservatori, pesos pesats de l'escena folk europea, per començar a escalfar motors per a la propera edició de la Fira Mediterrània (22 de setembre, 21 h). I per al final de la tria, la proposta més mediàtica. Mai Meneses o altrament dit Nena Daconte tornarà al Kursaal per oferir un repertori basat ens els seus tres treballs discogràfics, on no faltaran els seus grans èxits (28 de setembre, 21 h).

ART. Maria Camp

# Immersos en les dades

Des dels nostres mòbils, des de les xarxes socials, amb les nostres transaccions de compra, de senyals GPS, a través de sensors, fotografies i vídeos digitals... tots generem dades. Unes dades que cada vegada són més fàcils d'emmagatzemar i processar, de manera que es detecten patrons de molts tipus: incidències, comportaments, consums, vots, inversions... I això està canviant la manera de presa de decisions a molts nivells. L'exposició *Immersos en les dades. (Una) adaptació de l'exopsició «Big Bang Data» del CCCB* explora aquesta *datificació* del món i com les dades esdevenen un marc de pensament cultural i polític. Alhora, reflexiona sobre si aquestes dades són una font de riquesa –el nou petroli o l'or de capitalisme–, si són armes de vigilància massiva i elements de control dels individus i col·lectius, o bé si són una oportunitat per al coneixement, per a la transparència, la prevenció, l'eficàcia, la democràcia... L'exposició ens planteja aquests interrogants i el repte de resoldre'ls i ens ho proposa en cinc àmbits: el pes del núvol, la datificació del món, la producció social de dades, som dades i dades pel bé comú. Es pot visitar al Centre Cultural el Casino fins al 29 d'octubre de la mà de la Diputació de Barcelona, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i l'Ajuntament de Manresa.

TEATRE. Joan Morros

# 4 minuts 12 segons

El títol de l'obra, *4 minuts 12 segons*, es refereix a la durada d'un vídeo sexual que algú ha penjat a la xarxa. Hi trobem la història d'uns pares que descobreixen que el seu fill ha estat apallissat. Se l'acusa d'haver forçat la seva parella a tenir relacions i haver-ho publicat a internet. És una història de com l'amor cap als fills determina les persones i les fa actuar de diverses maneres. *4 minuts, 12 segons* és un thriller psicològic. Parla, sobretot, d'un tema que ens hauria d'interpel·lar, a homes, dones i en general, a la societat. La cultura de la violació, i en particular de la noció del *consentiment*. En això, ens trobem davant d'una obra que és profundament política. El muntatge es podrà veure el dia 7 al teatre Conservatori.

VINS. Jaume Pont, *sommelier del Setè Cel*

# Fargas-Fargas Macabeu-Chardonnay 2016

Un dels cellers més petits de la DO Pla de Bages, totalment artesanal, elabora vins tradicionals. Disposa d'unes vinyes d'ull de llebre i macabeu excel·lents. És un exemple de l'experiència del Quim, que any rere any ens ofereix uns vins més fins, no tan rústics com podríem esperar d'un celler que elaborava vins sense pretensions per al consum diari. L'any passat ens va sorprendre en un tast a cegues del Consell Regulador. Vi aromàtic –no perfumat–, amb bona textura sedosa, expressiu, fresc i net. Ha trobat el punt a un cupatge entre l'autòctona macabeu i un chardonnay que s'ha adaptat perfectament al nostre microclima. Mostra l'harmonia que aquestes dues varietats tenen aquí al Bages. Té versatilitat en el maridatge, ja que com a vi fresc encaixa bé amb aperitius, i el volum en boca suporta bé un primer plat. A l'estiu pot acompanyar tot un àpat. Ideal per a formatges: no interfereix en els més tendres i cremosos, suavitza els més intensos i curats, i deixa que reaparegui el gust del formatge.

**Preu: 6,85 €**

# Construcció dels habitatges de l'Avecrem (1958)

Mireia Vila

Foto: Arxiu Comarcal del Bages

La tardor de 1958, la construcció del grup d'habitatges Sant Ignasi de Loiola estava a punt de finalitzar. La primera pedra s'havia posat el maig de 1956, coincidint amb la commemoració del quart centenari de la mort de Sant Ignasi. La plana de regadiu on es van aixecar era propietat de Joaquim Gomis i Cornet, industrial manresà lligat al sector elèctric i conseller de la Caja de Pensiones para la Vejez y el Ahorro, entitat impulsora del projecte. El disseny va anar a càrrec de l'arquitecte manresà Josep Maria Armengou i Vives, en col·laboració amb el barceloní Manuel Baldrich i Tubau. L'obra resultant fou un conjunt de 13 locals comercials i 294 habitatges, 36 dels quals eren de 3 habitacions, 240 de 4 i 15 de 5. Estaven repartits en 6 blocs de 5 pisos d'alçada cadascun, més un bloc de 8 plantes, conegut popularment com *la Torre*. Es distribuïen al voltant de dues places enjardinades, on es va col·locar un relleu escultòric dedicat a Sant Ignasi.

Amb aquesta promoció, la Caixa va contribuir a afrontar el que la premsa manresana anomenava «*el problema de la vivienda*». A partir de 1950 la reactivació de l'economia local va permetre que Manresa consolidés l'atracció migratòria, passant de 40.452 habitants a 52.216 el 1960. Però si l'oferta d'habitatge ja era insuficient abans, en els 50 es va convertir en un veritable constrenyiment. El problema era comú a moltes ciutats industrials catalanes, i tenia origen en la dinàmica econòmica de la postguerra: l'escassetat de materials, juntament amb la política intervencionista de congelació de lloguers havien desincentivat la inversió privada. La dificultat per trobar habitatge va fer proliferar els relloguers, l'ocupació d'espais en ínfimes condicions i el barraquisme.

El parc d'immobles de la ciutat no va començar a augmentar fins al 1944, i, sobretot, en la dècada següent, gràcies a un seguit de lleis estatals que estimulaven la iniciativa privada en la construcció d'habitatges per a classes mitjanes. Són fruit d'aquesta política algunes promocions tan emblemàtiques com les conegudes *Cases de Xocolata*, construïdes per l'Ajuntament en terrenys donats per la Fàbrica Nova (1944); el grup de la Sagrada Família, promogut per la Caixa de Manresa en diferents fases (1953-1966) o el conjunt Francesc Cots o *Cases del Jaén*, a la carretera de Santpedor, finançades en aquest cas per l'Obra Sindical del Hogar a causa de la fallida del promotor (1957-1961). Tanmateix, les iniciatives no sempre van atènyer els més desafavorits. El nom d'Avecrem, amb què aviat es van batejar els pisos del grup Sant Ignasi, ho simbolitza prou bé: es deia que l'elevat preu del lloguer faria que els seus estadants només poguessin menjar aquest producte, molt famós aleshores. I és que la Caixa va fixar un preu del tot exorbitant per al lloguer dels pisos, que, a més, estaven reservats tan sols als clients de l'entitat.

www.guiamanresa.com
GUIA CULTURAL, SOCIAL I COMERCIAL DE MANRESA I LA CATALUNYA CENTRAL
Agenda, festes, anuncis, comerços, pobles, música, imatges, webs...

# Assessorament personalitzat i gratuït en les reclamacions per les clàusules abusives dels bancs

**La Diputació de Barcelona i l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona presenten un conveni per a l'atenció personalitzada dels consumidors**

**L'acord s'estendrà a la resta de col·legis professionals de la demarcació i preveu el desplaçament d'advocats a les dependències municipals**

**Redacció.** L'acord entre la Diputació de Barcelona i l'ICAB preveu el desplaçament d'un advocat a les dependències dels Serveis Públics de Consum de les comarques de Barcelona que, prèvia visita concertada, atendrà de forma individualitzada les consultes dels consumidors. A més, el consumidor també rebrà atenció personalitzada en relació a la justícia gratuïta si decideix acudir a la via judicial. «Aquest conveni reforça el servei d'atenció al ciutadà de la Diputació i se suma als ja treballats en matèria d'atenció jurídica. Una demanda imprescindible avui dia: garantir el servei al ciutadà», ha explicat la presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa.

«Agraïm el paper de la Diputació de Barcelona en la firma d'aquest acord: ens ha permès aplegar mitjans per defensar els drets de les persones», ha afirmat el degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocació de Barcelona, Oriol Rusca. «La proximitat és fonamental i en aquest sentit el coneixement que té la Diputació del territori ha estat clau», ha afegit.

## Servei a tota la demarcació

Aquest primer conveni cobrirà 22 Serveis Públics de Consum a 6 comarques (Alt Penedès, Anoia, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf i Maresme): una àrea amb prop d'un milió i mig de persones. Les visites es podran concertar fins el mes de desembre, a excepció del mes d'agost, i es faran , per tant, durant prop de 90 dies hàbils fins a final d'any. En aquest termini, s'oferirà el servei 350 hores cada mes. En aquest sentit, la diputada de Salut Pública i Consum, Laura Martínez, ha destacat que «el ciutadà, a través del seu ajuntament, rebrà una atenció acurada i personalitzada. També en relació a la justícia gratuïta si decideix acudir a la via judicial», ha afegit.

L'objectiu de Diputació de Barcelona és estendre aquest servei d'assessorament personalitzat sobre clàusules abusives als 311 municipis de la demarcació. Així, la corporació contempla la firma de convenis amb la resta d' Il·lustres Col·legis d'Advocats, com són el de Granollers, Manresa, Mataró, Sabadell, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Vic.

## Suport als consumidors

Els acords amb els col·legis professionals d'advocats se sumen a les accions de suport als consumidors que la Diputació de Barcelona impulsa des de fa mesos per acompanyar-los en les seves reclamacions per les clàusules abusives.

Justament per atendre aquestes consultes, aquest any ha augmentat fins als 2 milions d'euros el pressupost destinat als Serveis Públics de Consum. També ha intensificat la formació especifica en clàusules abusives als tècnics d'aquests Serveis (77 municipals i 7 comarcals) i ha contractat les associacions de consumidors més representatives per fer 150 xerrades i tallers arreu del territori.

En els 224 municipis que no disposen de Servei Públic de Consum propi, els ciutadans també reben atenció directa a través de les Unitats Mòbils d'Informació al Consumidor (UMIC). Des de començament d'any, a més, la Diputació de Barcelona ofereix consells i informació sobre els protocols de les entitats bancàries, adreces de contacte, l'agenda d'accions formatives i un formulari de reclamació a través de la seva pàgina web (www.diba.cat)

## Connectem la ciutadania amb la cohesió social

Connectar la ciutadania amb la cohesió social, com a pilar bàsic de l'estat del benestar, és un dels objectius estratègics del Pla de Mandat 2016-2019 de la Diputació de Barcelona. A banda del suport als consumidors, la corporació impulsa en aquest sentit un Pla de Xoc contra la Pobresa, que vol donar resposta a l'empobriment progressiu i al corresponent increment del risc d'exclusió social.

Com a accions concretes, aquest Pla de Xoc contra la Pobresa inclou el programa de Foment de l'Ocupació, el Servei d'Intermediació de Deutes de l'Habitatge, el programa d'Auditories i Intervenció en habitatges en situació de pobresa energètica i el programa Targeta Moneder amb impacte social.

MARXA DE torxes

# IX MARXA TORXES PER LA IKDP MANRESA

## 10 de setembre 2017

**20.30 h**

**Concentració** a la plaça de Crist Rei

**Recorregut:** passeig de Pere III, plaça de Sant Domènec, carrer del Born, Plana del'Om, carrer de Sant Miquel, plaça Major.

**Lectura del manifest** a càrrec de **Fina Dordal**

**Parlament** a càrrec de **Jose Rodríguez @Trinitro**

Sardana gegant i cant dels Segadors

**HO ORGANITZA: COMISSIÓ 11 DE SETEMBRE**

Llorenç Capdevila

# Records narrats

La ficció literària, sovint, s'alimenta de records d'un autor que, inevitablement, tiba de la memòria per construir mons inventats. Al capdavall, però, també és inevitable que els records, quan esdevenen matèria literària, esdevinguin en gran mesura una forma de ficció narrativa.

Els últims anys, en el panorama literari català, han proliferat el que en podríem dir memòries de la infantesa, fins a convertir-se gairebé en un subgènere de la narrativa memorialística, que tant pot prendre l'aparença de llibre de memòries, com de novel·la verídica o de recull d'històries. Rafael Nadal (*Quan érem feliços*), Antoni Pladevall (*El dia que vaig fer vuit anys*) o Manuel Cuyàs (*El nét del pirata*) en són mostres variades i destacables. Els autors recreen la seva infantesa, a partir de la qual creen un relat autobiogràfic, honest i verídic, que pot arribar a tenir un gran valor literari.

Erques Torres

D'una manera molt personal i amb un llenguatge altament líric, això és el que fa l'artista plàstic i escriptor Xavier Franquesa, barceloní molt vinculat a Berga, en el seu llibre *El moll de l'os* (L'Albí, 2017). Són tres relats autobiogràfics que, en conjunt, expliquen el procés de fer-se gran que, com sempre, va des de la felicitat dels primers anys fins a la pèrdua de la innocència del protagonista adolescent. Són tres moments de transcendència íntima, evocats amb una prosa que en molts passatges es podria titllar de poètica. Franquesa obre la capsa de les fotografies antigues –de fet, entremig dels relats se'n reprodueixen gairebé una cinquantena– i evoca el que li suggereixen, reprodueix els records –autèntics o ficticis– que li venen al cap a partir de les imatges. Són records d'estius passats a Berga –on la família tenia el xalet–, hores de vagareig i trapelleries, amb detallades descripcions del paisatge berguedà, de personatges com el Gitano Boig –entre entranyable i terrorífic–, d'escenes quotidianes –com l'arribada de la camioneta del gel–, o escenes excepcionals –com el camió destrossat després d'haver xocat amb el Carrilet. Records d'un temps feliç, turmentant gripaus a la bassa i patint els primers llampecs del desig, a través d'uns ulls que «són un vidre delicat, llis, lluent, i els pensaments hi rellisquen per sobre disfressats de reflexos».

Lluís Calderer

# 11-S-1945

Les condicions no permetien cap mena d'acció commemorativa. El brogit, la fúria i la força bruta dels vencedors, l'autosuficiència de creure's haver convertit Catalunya en un trist coixinet de l'*engranaje nacional.* Així i tot, aquell any en un país tan ocupat, vençut, arrasat, sota el domini de la por i la repressió, ja una setmana abans de la Diada hi havia hagut una espectacular llançada de papers des de dalt de l'edifici de la Universitat, que va provocar la desesperació del delegat falangista.

A la parròquia de Sant Andreu de Palomar, una dona havia demanat per escrit la celebració d'una missa de difunts el «dia 11 del próximo mes –setembre– en sufragio de los de mi familia (els caiguts de 1714)», va pagar 10 pessetes pel servei i se li va donar aquesta resposta: «El dia 11 se celebrará la misa a la intención que usted desea». La nit abans, activistes del Front Nacional de Catalunya van repartir centenars de pasquins per bars i carrers: «Catalans: Que la memòria dels teus germans que a través de tants de segles han sabut donar la vida per la causa de la llibertat, no et deixi reposar tranquil mentre la teva Pàtria sigui esclava». Un cotxe de la policia en descobrí quatre. En donar-los l'*alto*, un dels repartidors va disparar. Persecució. Els agents disparen a unes ombres. Un és ferit a la cama i detingut. Però a un altre, un transeünt que no tenia res a veure amb els fets, el van matar. A primera hora de la tarda del dia 11 hi hagué una anada a Sant Boi per dipositar una senyera a l'església, damunt la tomba de Rafael de Casanova. Van ser rebuts per un grup de capellans cridant com a salutació: «Visca Catalunya!». Aquesta acció va ser reivindicada pel Front Universitari Català i pels Grups Nacionals de Resistència.

Donat el context, Déu n'hi do! De totes maneres ens trobem davant d'un adversari caracteritzat per no voler acceptar les coses com són sinó com ells volen que siguin. Vegeu què diu l'informe del governador civil al ministre de Governació a propòsit dels fets narrats: «Hoy es el 11 de septiembre más tranquilo en Barcelona desde hace muchos años. El tránsito es completamente normal no observándose nada absolutamente extraordinario».

# REGALA TOT UN ANY D'INFORMACIÓ MANRESANA

**Per només 42,90 euros enviarem la revista cada mes a qualsevol lloc del món**

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____ CP _____ Tel. _____

Se subscriu a El Pou de la gallina, de _____ a _____ de 2017 per un import de 3,90 euros per exemplar, que pagarà:

Titular _____

Caixa o banc _____

Codi IBAN _____

Us demano que siguin pagats els rebuts al meu nom que presentarà l'Associació Cultural **El Pou de la gallina**.

(signatura)

Retalla o fotocopia aquesta butlleta i fes-la arribar a la redacció d'El Pou de la gallina, al carrer Sobrerroca, 26, 1r. 08241 Manresa (Bages). També pots enviar-nos un correu electrònic a l'adreça elpou@elpou.cat


**ACPC.** Rebran una gorra les 25 primeres butlletes rebudes

# Guanyeu una gorra amb el Concurs de Premsa Comarcal

## També es sorteja una subscripció anual gratuïta

Redacció

Ja està en en marxa el Concurs Premsa Comarcal, el qual permet als nostres lectors aconseguir, gratuitament, una gorra de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC).

El concurs consisteix a emplenar una butlleta (que podeu trobar al lateral d'aquesta notícia) amb cinc preguntes que s'han de respondre i entregar-la a la redacció de la vostra publicació. A les primeres 25 respostes rebudes se'ls regalarà la gorra de la Premsa Comarcal.

A més, entre totes les butlletes rebudes es farà un sorteig d'una subscripció anual gratuïta a la publicació participant.

Es pot entregar una butlleta per persona.

### Com participar?

**1r** Emplenar la butlleta adjunta

**2n** Portar la butlleta a la redacció d'aquesta publicació on, si sou una de les 25 primeres persones, se us donarà una gorra de la Premsa Comarcal

**3r** Entrareu al sorteig d'una subscripció anual gratuïta

### L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL

Aquesta és una campanya promocional de la marca Associació Catalana de la Premsa Comarcal, una entitat sense ànim de lucre que aglutina la pràctica totalitat d'empreses i entitats editores de premsa comarcal i local d'informació general existents a Catalunya.

També realitzen una campanya a través de la Xarxa Audiovisual Local (XAL). Al magazine diari *Punt KM0* es dedica cada dia un espai on es parla i promocionen les publicacions associades a l'ACPC. Aquest espai es grava cada dia en un municipi diferent de Catalunya (en total seran més d'una cinquantena), i a cadascun dels municipis es destaquen les publicacions associades a l'ACPC que hi ha en aquella zona d'influència.

## El Concurs de la Premsa Comarcal

Ompliu la butlleta i **les primeres 25 persones** que la portin plena a la redacció de la publicació rebran **una gorra de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal.**
També s'entrarà al **sorteig d'una subscripció gratuïta anual** a aquesta publicació.

Nom i cognoms:_____ Edat:_____

Tel._____ E-mail:_____

**1.** Per què llegeix Premsa Comarcal?

_____

**2.** Quina secció és la que més li interessa?

_____

**3.** Què hi troba a faltar a la publicació?

_____

**4.** Què és el que no li agrada de la publicació?

_____

**5.** Cada quant llegeix la nostra publicació?

_____

Premsa Comarcal

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya

REVISTA D'OPINIÓ I OPINIÓ SETEMBRE 2017

EL CUL DEL POU

NÚM. 241

# EL GRAN BLAU

Il·lustració Laura Estrada

Que quedi clar que, per molt que el Consistori ho expliqui amb tots els ets i uts, els ciutadans de Manresa s'emprenyen com una mona amb els preus i, especialment, amb l'ampliació de la zona blava d'aparcament en 515 places. L'oposició, especialment la socialista, també pot protestar, però, en el fons, sap que és còmplice del contracte draconià que en condiciona l'explotació gestionada directament amb el cul en temps d'alcaldia del PSC. El resultat serà ben explícit aquest setembre sumant a l'adequació de la zona del carrer Saclosa, gratuïta fins ara, al caos circulatori de la Bonavista. Massa poc! Una teràpia de xoc per fotre's el cotxe al cul –un altre cop– i evitar circular pel centre de Manresa.

L'Ajuntament ha aconseguit rebaixar la taxa... Encara bo. Però, és clar, les contrapartides són impopulars i ningú no s'explica com es van establir els topalls de recaptació mínima que han conduït al despropòsit. Per als més radicals, a més, sembla que les solucions de mobilitat més valentes –extreure tot el trànsit rodat del centre històric i mantenir-hi les mínimes places d'aparcament– tampoc no seran viables mentre continuem segrestats pels amics d'EYSA, els quals, obligatòriament, ens obliguen a repintar qualsevol espai d'aparcament per pagar l'abusiva factura anual. Potser aviat també proposaran haver de pagar per aturar-se a fer la petar en algunes voreres. Tot sigui per l'amortització dels pecats municipals.

# LO GAITER DEL CALDERS

D'aquí a l'1 d'octubre,
un pas de pardal.
Quin mes ens espera!,
un mes crucial.
Hi haurà el referèndum
unilateral,
cosa que comporta
que hi hagi sidral.
Madrid no l'accepta,
diu que és il·legal
segons els designis
de l'Alt Tribunal,
hereu del franquisme
i el seu general.
Per mi és ben legítim,
perquè ja no val
no voler debatre
el fet nacional
després de passar-se
pel seu l'engonal
l'Estatut que havia
tot el nostre aval.
El dret ens empara,
internacional.
Volem dir la nostra,
cosa ben normal.
VOLEM DEMOCRÀCIA!
Ho diem ben alt
i com que no escolten
els farem el salt.
Que Déu ens ajudi
a no prendre mal.

Per l'Onze de Setembre, la diada,
un cop més estic llest per deixar clar,
amb el cap ben serè i amb l'estelada,
que el dia 1 d'octubre vull votar;

i als botiflers, que fent la gara-gara
al centralisme atàvic de l'Estat
no tenen el valor de dar la cara
perquè el poble s'expressi amb llibertat,

els penso fer una bona botifarra.
Si són així de bords, ja s'ho faran.
Les urnes il·legals? Ves, quina barra!

Nosaltres a la nostra i endavant!
I fem la nostra causa ben visible,
que queda molt per fer i tot és possible.

# MANRESA, ESPÒILER 2022

EMISSARI
2022

# PLATAFORMA FESTA MAJOR

A l'estiu Manresa es converteix en una ciutat desèrtica. Els manresans aprofiten les vacances per anar a suar en algun altre indret on faci menys calor o on hi hagi activitats per pal·liar-la. Quedar-se a Manresa a l'agost equival a adquirir la superhabilitat d'enganxar-se a qualsevol material o superfície gràcies a diverses capes de suor. No és fins al començament de la Festa Major que la quietud desapareix i els carrers i places es tornen a repoblar. Però amb la celebració dels 500 anys de l'arribada de Sant Ignasi de Loiola a Manresa, la ciutat va experimentar un boom turístic inimaginable. És per aquest motiu que la Festa Major, a partir de l'any 2022, tenia un gran repte: vetllar per la convivència entre els manresans diürns, els habitants nocturns, el turistes que venen motivats per Sant Ignasi –exercicis espirituals i pregàries– i els visitants festaires –alcohol i el que s'ofereixi.

El consistori va decidir augmentar la superfície de la ciutat en vertical per tal de poder-hi dur a terme les activitats festives i sorolloses sense que aquestes molestessin els veïns. Així es va inaugurar la Plataforma Festa Major, el terrat de la ciutat inspirat en el pragmatisme dels sanitaris portàtils i en el disseny d'un embut que oferia l'espai suficient per celebrar-hi, almenys, els concerts de la Festa Major i els de l'Alternativa simultàniament. D'aquesta manera, la ciutat guanyava un espai polivalent que es trobava al centre i a la vegada als afores/altures, un espai des d'on es poden observar les millors vistes de Manresa i que ja és una icona del patrimoni.

Per accedir a la part superior de la plataforma s'agafen uns ascensors de gran capacitat que funcionen parcialment amb energia hidràulica obtinguda a través dels fluids que es recullen de la part superior i que baixen per l'embut fins a la turbina hidràulica. Quins fluids? Bé, l'Ajuntament va trobar la tecla per transformar un problema en un recurs. Tothom sap que durant la Festa Major hi ha gent amb la tendència a orinar a la via pública encara que hi hagi més sanitaris portàtils que persones a la plaça. Doncs bé, el terra de la Plataforma FM és una reixeta per on s'escolen tots els líquids que cauen per un motiu o altre. Aquest mecanisme permet regular de manera intel·ligent l'hora que s'acaba la música, ja que la turbina hidràulica deixa de generar energia quan la plataforma es buida i/o quan la gent deixa de consumir. Si la festa s'acaba lamentablement a les tres de la matinada, és per clam popular i no pas per queixes veïnals. Segons el responsable de Festes de l'Ajuntament, aquest sistema «és el cercle virtuós de la festa, motivem la gent a seguir consumint a les nostres barres si volen que la música segueixi». D'altra banda, la infraestructura està patrocinada per la coneguda empresa bagenca de sanitaris portàtils Ciència Micció, que permet al consistori tenir pressupost per contractar grups de música més enllà dels veïns del 3r 1a.

# VA COM VA

LLUM DEGÀS

## MÉS REGADORES I MENYS LLÀGRIMES

No és veritat que durant l'estiu no passi res de significatiu a la ciutat. Més enllà dels grans titulars que enguany han acaparat les portades de la premsa –sobretot els incendis i l'atemptat de Barcelona–, als pobles i a les ciutats continuen passant coses, perquè la vida no s'atura malgrat que l'entorn sembli entrar en un estat de letargia a causa de les altes temperatures, la inactivitat en molts sectors i les vacances. Entre les petites coses bones que ens ha deixat aquest estiu n'hi ha que són dignes de posar de relleu i subratllar. Hi ha, per exemple, la tasca d'acollir diàriament, durant tot el mes d'agost, una quarantena de nens i nenes del barri de les Escodines en situació familiar precària. A més d'oferir-los activitats culturals i de lleure, se'ls ha convidat a berenar. Per a alguns dels nens aquest ha estat l'únic àpat del dia. També és de destacar la gesta d'Ibeli, un veí que, en solitari i a cara descoberta, ha plantat cara i foragitat de l'immoble on viu un clan familiar conflictiu dels pisos ocupats. Han calgut dos anys de lluita intensa i constant, havent de suportar amenaces i arriscant-hi la pell. Hi ha hagut també qui, davant la set frenètica dels arbres, no s'ha estat d'omplir la regadora i sortir a regar els arbres del carrer. «Això hauria de fer-ho l'Ajuntament», es lamentava un vianant. Mentrestant, l'home de l'acordió ha omplert de brisa sonora els matins i els crepuscles del Passeig, interpretant aquelles melodies d'ara i de sempre per a qui vulgui escoltar-les. Aquests han estat alguns dels petits herois d'un estiu sense gaires notícies, però també amb algunes de bones.

# TANTA ROBA I TAN POC SABÓ

JAUME GUBIANAS

# BUGADA AL POU

QUINTÍ TORRA CORDONS

## DESORIENTACIÓ TURÍSTICA

Encetem nou curs escolar amb el repte d'evolucionar i anar posant les coses en ordre. Especialment a Manresa, on tot plegat està cap per avall i encara es noten els últims espetecs d'una Festa Major ajornada pels horribles atemptats terroristes a Barcelona i Cambrils. Per exemple, més d'hora que tard, hauríem d'indicar de manera correcta al turisme –aquell que s'espera de manera massiva de cara al 2022– cap on s'ha de dirigir per trobar l'oficina de turisme que l'informarà dels principals atractius del municipi ignasià. Perquè, és clar, si es fixa en aquest rètol actual que apareix a la fotografia, ubicat a la Muralla del Carme, el desviarem carretera de Vic amunt, ben lluny de la plaça Major on hi ha el punt informatiu de turisme. I no em vull ni imaginar el que pot arribar a patir si, a hores d'ara, continua amunt i ensopega amb les obres de la Bonavista.

## AVINGUDA DELS PLAERS

Ben mirat, però, i a jutjar pel replantejaments del nomenclàtor que, espontàniament, fan alguns ciutadans, potser sí que el turista va ben encaminat cap a una de les zones amb més oci i disbauxa de Manresa. Ho podeu comprovar amb el rebatejament de l'avinguda dels Dolors que ha fet algú substituint el plantejament del sofriment provocat del patiment de la santa cristiandat pels plaers mundans que s'hi poden obtenir, sense anar més lluny, a la sala de concerts Stroika. Sexe, drogues i rock'n'roll, que deia aquell... O sigui, Sodoma i Gomorra.

## VÀTERS PEL SÍ

La Festa Major sempre dona per molt. Moltíssim. Podríem omplir aquesta secció de curiositats i alguna denúncia incívica tan cronificada que un servidor ja considera impossible d'eradicar. Això sí, constato que el descontrol de la micció s'ha anat moderant amb la instal·lació de cabines sanitàries cada cop més àmplies i sofisticades. Les que veieu a la imatge adjunta es van col·locar aquest any, a més, donaven color a la festa i, no se sap si amb la intenció de fer una campanya encoberta pel referèndum del l'1-O van adoptar els colors de la campanya pel Sí llançada des de l'ANC, basada en els eixos de construcció d'una nova república.

## VISITA SORPRESA

No en va, aquest mes de setembre i la diada del dia 11 han de resultar decisius per evolucionar cap a la votació promoguda pel govern de la Generalitat i el Parlament de Catalunya amb el suport de les entitats ciutadanes encapçalades per Òmnium i l'Assemblea. A la nostra ciutat, ja fa setmanes que tornen a treballar de bracet per la causa. Amb la intenció d'ubicar-se estratègicament al centre, Manresa pel Sí ha inaugurat local a l'antic quiosc Cirera, al costat de l'entrada del darrere del teatre Conservatori. L'anècdota, immortalitzada amb la instantània que podeu veure, és que el dia de la inauguració els membres del col·lectiu van comptar amb una visita especial i ben sorprenent. Ni més ni menys que la Mulassa, un dels elements del bestiari manresà que ha sortit els últims dies per omplir de llum i foc la nit festiva, que hi va treure el cap per tafanejar. Una expressió del tot encertada perquè l'únic que va poder entrar al local va ser el coll i el cap de la bèstia comandada per la gent de Xàldiga.

## VACANCES FAMILIARS

Faig l'última esbandida de la bugada mensual amb el curiós rètol de «tancat per vacances», tan habitual en els me-

sos d'estiu, que va quedar instal·lat al local de l'empresa de rètols Porquet Prat, al carrer de les Jorbetes. Al cartell hi apareixen, de manera clara –o sigui, ben retratats–, els incentius principals dels treballadors i propietaris per fer l'habitual parèntesi estival: els fills i els nets. La motivació: gaudir-ne i, òbviament, estar en família. Espero que hagin pogut tenir un bon descans per recarregar les piles i que, com també diuen en el rètol en qüestió, tornin amb ganes de treballar.

# DES DEL DIVAN

DOCTOR LACETÀ

## CONVIURE

Recordar i escriure sobre persones o personatges de la nostra, i perdoneu que insisteixi, àtona ciutat, i fer-ho de manera que no ferim les persones o, a l'inrevés, que ens passem a la lloança, melangia misericordiosa o sensibleria barata es fa complicat. Ara que encara som a l'estiu, recordo persones que formaven part de escenari manresà; els estius, a Manresa, als anys cinquanta i seixanta i principis dels setanta, teníem poques estades de colònies, les d'alguna parròquia, activitats de l'escoltisme... I aquestes activitats es reduïen a algunes setmanes. Malgrat tot, sempre ens quedava la Piscina Municipal, lloc de trobada de la canalla.

En plena calor i les noies amb banyador complet, la megafonia posant la ràdio a un volum que els veïns encara deuen tractar-se de sordesa induïda per contaminació acústica, hi havia moments en què es feia el silenci absolut i tothom quedava amatent i amb l'atenció posada en el Met. El Met tenia la seva edat, apareixia a la piscina exterior amb el banyador estil anys entre guerres mundials, o sigui, com el que portaven les dones però posat en un home, i a mesura que s'acostava a la piscina la gent en sortia per no perdre's l'espectacle. Amb pas decidit, en Met es llançava a l'aigua, cop de panxa a l'aigua, i feia 25 metres en diagonal. Devia tenir més força en un braç que en l'altre, sortia de l'aigua i anava a canviar-se: pel carrer, en Met anava per la seva dreta a la vorera amb el seu gaiato i un fanal lligat. Home solitari i de poques paraules, si alguna persona no anava per la dreta, en veu forta deia: «Jo vaig per la meva dreta!». Caràcter estrambòtic i amb feines, no declarades a hisenda, diuen les males llengües, de reputació dubtosa. En Met tenia un altre personatge contemporani, en Peret –en Peret Borratxo– no tan estimat però sí conegut, terror de les noies joves i simpàtic en funció del nivell d'alcoholèmia del moment.

Feien la seva vida, i el seu entorn i la ciutat els tenia un respecte. La convivència no necessitava portar-los a un servei d'urgències per tal de apartar-los de la comunitat, com passaria actualment. Som en una societat més avançada i culta? I és que fer ciutat vol dir acceptar la diferència i respectar la manera de ser i fer dels altres. D'altres persones i personatges del microcosmos social de la piscina donen per més d'un article.

# QUI NO CONEIX...

EL SENYOR RAMON
IL·LUSTRACIÓ: MARIA PICASSÓ

# ALBA ROJAS I PÉREZ, COOPERATIVISME DE PROXIMITAT

La teniu vista, segur. Amb aquella veu que la fa una dona de caràcter –però de tracte senzill, de qui de seguida us sentiu propers. Va estudiar a la Flama i al Peguera, ha passat pels Tirallongues i pel futbol sala Santpedor. I fa més de dues dècades que passeja la Víbria pel Correfoc... No us ve a la memòria, aquest juliol, estrenant Fira del Tomàquet, a Puigmercadal? L'Alba és la primera de tres germans, amb el Lluís i la Marta, i va néixer a Manresa l'any 75. Feu números: poc més de quaranta anys viscuts apassionadament des de la seva manresanitat, que és com dir el seu compromís amb l'entorn. I la meitat d'aquest camí fet sempre vora el Carles Jódar –pares d'una criatura i tot! I doncs, ja la teniu present, oi? Alba Rojas i Pérez. Amb la mare parvulista a la parròquia de la Sagrada Família, a catorze anys ja col·laborava amb ella a la llar d'infants Picarol. Voluntària de primer també a Ampans, passant després, per l'Espill... tot feia pensar en una carrera docent. Encara més quan enllestí educació especial a la UAB! Però el cas és que l'Alba mai ha fet de mestra: de l'escola Espill va passar a la Renaixença, buscant-se la vida a cop de menjadors i extraescolars. I és aleshores que ensopega amb la seva inclinació: amb algunes companyes munten 6istell, un projecte empresarial de format cooperatiu. I ja no ha parat. Després passarà per «la Clau» –la Unitat d'Escolarització Compartida del departament d'Ensenyament, que gestiona la cooperativa Gedi. I amb l'arribada de la crisi, formula una segona cooperativa: Esport6. Van ser tres anys gestionant activitats esportives a col·lectius amb risc d'exclusió social, arribant fins a cinc centres penitenciaris i diversos municipis del país! El trajecte continua: fruit d'un estudi sobre la producció ecològica de la comarca naixerà Mengem Bages. Que és on ara mateix, i des de fa vuit anys, trobem l'Alba embolicada amb sis persones més, entre cogombres i carbassons, albergínies i enciams fets i collits a la vora... Mengem Bages és un programa de la cooperativa Frescoop, que al seu torn forma part del projecte Gedi. Un embolic? I ara! Una activitat frenètica amb un sentit clar: fomentar l'economia social. Fins al punt que la seva feina és gairebé una opció de vida i, com aquells apòstols centenaris del cooperativisme català, des de l'any passat també treballa en la coordinació i dinamització dels ateneus cooperatius de la Catalunya Central, per encàrrec del departament de Treball. Perquè l'Alba, sense haver fet mai ben bé de mestra, treballa i educa, i dona sentit a la feina. No sap on acabarà, ni si algun dia caldrà repensar-ho tot i tornar a començar. Però és activa i enèrgica. I ben bé pensaríeu que sempre se sortirà de tot allò que es proposi.

VINE, XX ANYS ESTÀS D'ANIVERSARI!

# 20Fira Mediterrània deManresaCultura popular&músiques delMón

5–8 d'octubre de 2017

© Estudi Miquel Puig

200 ACTUACIONS AL CENTRE DE MANRESA, ESPECTACLES DE CARRER, PROGRAMACIÓ FAMILIAR, MERCAT DE CUINES DEL MÓN, FIRAPASSEIG...

**SABA! JOVES MÚSICS D'ARREL · MÍSIA · MAIKA MAKOVSKI · MITHKAL ALZGHAIR · GROUPE ACROBATIQUE DE TANGER · ROCÍO MÁRQUEZ & FAHMI ALQHAI · BELLA CIAO · QUICO EL CÉLIO, EL NOI I EL MUT DE FERRERIES & BANDA DE MÚSICA DE LA LIRA AMPOSTINA · MAZONI & ISTANBUL STREET ENSEMBLE · ENRIC CASASSES I JOSEP PEDRALS · A VORE · MOTIVÉS! · MASCARIMIRÌ · N3RDISTAN · RACHELE ANDRIOLI & ROCCO NIGRO · XIROMITA TRAD PROJECT · HORA JOGLAR · JUAN MARI BELTRÁN · QUATRE PER QUATRE · SLOWOLOU ·DIJAZZÒNIC QUARTET · BAL O'GADJO · VO ŁOSI · BUBULINA TEATRE · AMPARANOIA · JAUME ARNELLA I FERRAN MARTÍNEZ · MARIA MONDA**

www.firamediterrania.cat #Fmediterrania

| Llotja professional | Jornades professionals | Xarxes internacionals | Reunions ràpides | Showcases |

Fira Mediterrània de Manresa XX ANYS · Generalitat de Catalunya Departament de Cultura · Manresa 2022 · Ajuntament de Manresa · Diputació Barcelona · Obra Social "la Caixa" · Estrella Damm · Eurorregió Pirineus Mediterrània

Ajuntament de Manresa

Commemoració dels **125 anys** de

# LES **BASES** DE MANRESA

1892-2017

*Dilluns, 11 de setembre / **11.00 h**. Plaça Onze de Setembre*

BM125 LES BASES DE MANRESA 1892 → 2017

# La Diada de les Bases

- Ball de l'Homenatge
- Intervenció de **Francesc Comas** i **Jordi Rodó,** comissaris de la commemoració del **125è aniversari de les Bases de Manresa**
- Parlament de l'alcalde de Manresa, **Valentí Junyent**
- Ofrena floral i cantada de l'Himne Nacional de Catalunya
- Ballada de sardanes

Generalitat de Catalunya

Diputació Barcelona

Ajuntament de Manresa